

آیة الله سید محمد تقی موسوی اصفهانی

راز نیايش منتظران

اللهم صل على خليلك

راز نیايش منتظران

آيت الله سيد محمد تقى موسوى اصفهانى
(صاحب كتاب شريف مکيال المكارم)

دفتر تحقیقات و انتشارات بدر

اصفهانی، محمد تقی. ۱۲۶۲ - ۱۳۰۸.

راز نیایش منتظران / محمد تقی موسوی اصفهانی. / تهران: انتشارات

مکیال، ۱۳۸۰.

ISBN 964 92530 8 - 4

۱۱۲ ص ۴۵۰: ریال

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

کتاب حاضر مشتمل بر دو عنوان «نور الابصار فی فضیلۃ الانتظار» و «کنز الغنائم فی فوائد الدعاء للقائم علیہ السلام» می باشد.

۱. مهدویت. ۲. محمد بن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ق..

۳. مهدویت - انتظار. ۴. دعای امام زمان (عج). الف. الف. عنوان. ب. عنوان: کنز الغنائم فی فوائد الدعاء للقائم علیہ السلام. ج. عنوان: نور الابصار فی فضیلۃ الانتظار

۲۹۷/۴۶۲

۲ ریال BP ۲۲۴/۴

۱۲۳۵۳ - م ۸۰ - ۱۲۳۵۳

کتابخانه ملی ایران

تلفن پخش: ۸۷۵۵۲۰۶

تلفاکس: ۸۷۴۱۹۶۴

راز نیایش منتظران

آیت الله سید محمد تقی موسوی اصفهانی

مؤسس فرهنگی انتشاراتی مکیال

ویراستاری: دکتر سید فرج فتاحزاده

حروفچینی و صفحه‌آرایی: امیر نیک سرشت

۳۰۰۰ نسخه - نوبت اول - مهر ۸۰ - نیمة شعبان ۱۴۲۲

لیتوگرافی: باختر - چاپ: دهکده - صحافی: نلاش

ISBN 964 92530 8 - 4 ۹۶۴ - ۹۲۵۳۰ - ۸ - ۴

نظارت مراحل تولید: عباس نیک سرشت

قیمت: ۴۵۰ نومان

فهرست مطالب

۵	مقدمة ناشر
	كتاب نور الابصار في فضيلة الانتظار
۲۱	مقصد اول - ثواب و فضيلت انتظار
۳۱	مقصد دوم - واجب بودن انتظار
۳۵	مقصد سوم - معنای انتظار
۳۹	خاتمه - درجه كامل انتظار

كتاب كنز الغنائم في فوائد الدعاء للقائم عليه السلام

۴۸	مقدمة
	طلب اول - ادائی حق مؤمن
۵۱	طلب دوم - تحقيق در امر دعا
۵۵	طلب سوم - دعای ائمه <small>عليهم السلام</small>
۵۷	طلب چهارم - سرّ اهتمام ائمه <small>عليهم السلام</small> در دعا برای ظهور امام زمان <small>عليه السلام</small>
۶۱	طلب پنجم - منافع دنيوي دعا
۶۳	طلب ششم - فايده های أخروي تداوم در دعا
۷۱	طلب هفتم - اوقات دعا
۸۵	طلب هشتم - بعضی از دعاها
۹۱	خاتمه - زيارت حضرت صاحب الزمان <small>عليه السلام</small>
۱۰۶	

ثواب نشر این اثر پارچ و گرانبهای
شیعی را به روح یکی از خادمان
آستان مقدس ولی عصر عجل الله فرجه ،
مرحوم سید مرتضی شیخ‌الاسلامی
هدیه می‌داریم؛ باشد که موجب
شادی روح و علوّ درجاتش گردد.

مقدمة ناشر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِغْلَمْ أَنَّ قُلُوبَ أَهْلَ الطَّاعَةِ وَالْإِخْلَاصِ
نُزَعَ إِلَيْكَ مِثْلَ الطَّيْرِ إِلَى أَوْكَارِهَا.^(۱)

(فرزندهم، مهدی) بدآن که دلهای مردم با خلوص و
طاعت پیشه، بسان پرنده‌ای که به سوی آشیانه‌اش پر
می‌کشد، بی تابانه و مشتاقانه، راهی کوی تو خواهند شد.

دشت سرسیز زندگی، کویری بر هوت گردید. بوستانها همه
پژمردند جز سپیداران بیشه انتظار که در ژرفای خشکیده بیابان،
چشمهمه سار جوشان حیات را می‌جویند.

شب سرد و تیره به درازا کشید. چشمها همه خفتند جز دیدگان
اشکبار شیفتگان، که در سیاهی بی‌ستاره آسمان، فروغ رخشان مهر
فروزان را می‌جویند.

(۱) کمال الدین، ج ۲، ص ۴۴۸.

دریای خشم و خروش به طوفان برخاست، کشتیها در هم شکستند
جز زورق گلگون دلباختگان که در سیز کوبنده امواج، ساحل آرام
سرزمین سعادت را می‌جویند.

پهنه زمین خشکیده، گل بوته‌ها همه پژمردند جز لاله‌زار خونرنگ
دلباختگان که در کویر گدازندۀ صحراء، تراوش تو را می‌جویند، ای
چشمۀ جوشان حیات.

آری، تیره شب غیبت چونان شبانگاهی تار و یخندان، به درازا
کشید. دریای سیاه زندگی، سراسر گرداب و طوفان شد. پهندشت
انسانیّت ریگستانی لوت و تفتان گشت.

و منتظران نستوه و پایدار، همچنان تو را می‌جویند، ای مهدی
موعد، ای منجی محبوب، ای قائم منتقم!

براستی که، در تاریخ "وصل و هجران" و "عشق و حرمان"،
محبّتی چنین دیرپایی، محبّانی چنین پای‌بند و محبوبی چنان
گریزپایی، هیچ چشمی ندیده و هیچ گوشی نشنیده، که هزار و صد و
چهل سال است این "جذبه و ناز" و "راز و نیاز" ادامه دارد.

وای برتو، ای قلم، بشکنی که چه نسنجیده و ناهنجار نوشتی! کجا
آن یوسف عزیز، به پای خویش، راهی چاهسار غیبت شد؟ مگر نه
اینکه بیوفایی و ناشکیبایی و پراکنده دلی مدعیان حب و ایمان،
سبب رخ پوشانیدن و دوری گزیدن و در زندان نهان زیستن آن
محبوب عالمیان است که خود، در لفافی از اندوه فرمود:

اگر شیعیان ما - که خدا آنان را بر طاعت خود توفیق دهاد - بر پایهٔ شناختی شایسته و صادقانه، در راه وفا به پیمانی که بر دوش دارند همدم می‌شوند برکت دیدار ما از ایشان واپس نمی‌افتد و سعادت دیدار ما برای آنان زودتر دست می‌داد، پس ما را از ایشان دور نمی‌دارد مگر رفتار ناشایست و ناپسند آنان که خبرش به ما می‌رسد.

آری، از جذبهٔ اوست که پرستوی عشقش در دل شوریدگان آشیان می‌کند. از شرارهٔ اوست که آتش ارادتش در جان دلدادگان زبانه می‌کشد. از یادآوری اوست که گلین بادش در روان فریفتگان بهار می‌آفریند. هیچ عاشق خود نباشد و صلجو که نه معشوقش بود جویای او از این روست که درک محبت و موّت او - همانند حبّ خدا و پیامبر - نیازمند به تلاش و تکاپوی دشوار و توانفرسا نمی‌باشد. کافی است سراچهٔ دل را به اشک توبه بشویی و به مژگان استغفار برویی و به دوپاسدار تقوّا و اخلاص بسپاری تا دریچه‌اش را هر بامداد به سوی آفتاب ولايت بگشایند که سر لوحهٔ ایمان هر مؤمن را این گفته‌اند:

هیچ بنده‌ای به خدا ایمان نیاورده مگر آنگاه
که مرا بیش از خودش دوست بدارد و فرزندان مرا
بیش از فرزندانش و خاندان مرا بیش از خاندانش.
(پیامبر اکرم ﷺ)

به ویژه که دوستی و سرسپردگی به آستان مهدی علیهم السلام با شور و اشتیاق ظهر شکوهمند و جهانگیر او در هم می‌آمیزد، راستی:
کدام انسان حق پرستی است که آرمان حکومت عدل و حق را در سر نپرورد؟

کدام روان شرافتمندی است که با نوید امنیت و آزادی همگانی،
حیات تازه نگیرد؟

کدام تن ستم‌کشیده‌ای است که به امید روزگار مساوات و برابری،
برکوشش و مقاومت نیفزايد؟

کدام جان در داشتایی است که با یاد پرچمدار الفت و برادری،
آرامش و آسایش نیابد؟

کدام چشم جستجوگری است که در انتظار جمال انسانیت و مردانگی، به اشک ننشیند؟

کدام دل اندوهباری است که از شوق پایان غیبت و پنهانی،
شادمانه نتپد؟

بس کن، ای جگر سوخته قلم، نالیدن را، گریستن را، و شور آفریدن را، که این سوز را درمانی و این فراق را پایانی نمی‌بینم، جز هنگامه ظهور، که آن را نیز، زمانی معین نیست و یا اگر هست:

﴿لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا الْأَهُو﴾

جز خداوند، زمان آن را روشن نخواهد کرد.

(اعراف / ۱۸۷)

اما، چه سود؟ که اگر من بس کنم قلبهاي گداخته از شوق
مهدي طبلا آرام نخواهند نشست و اگر من ننويسم قلمهاي آكينده از
اشتياق منجي، بيکار نخواهند ماند. همان گونه که در اين يازده قرن،
بسیاري از عالمان نامي و دانشوران گرامي، از شيعه و سني، در عرصه
شناخت حضرت مهدى طبلا آثارى گرانقدر از خود به يادگار نهاده‌اند
که نام نيكشان را جاودانه ساخته است.

از جمله کسانی که در اين عرصه، برای آگاه ساختن مردم مشتاق
کمر همت بسته و الحق موقق گردیده، مرحوم آية الله سید محمد تقى
موسوى اصفهانى (معروف به احمدآبادى) است.

وی به سال ۱۳۰۱ هـ. در اصفهان به دنيا آمد. تحصيلات دينى
را نزد پدر بزرگوارش مرحوم ميرزا عبدالرزاق موسوى آغاز نمود و به
تدریج به درس بزرگان علم و تقوای آن شهر راه یافت و از محضرشان
بهره‌ها برد و از بعضی ايشان اجازه روایت و اجتهاد دریافت داشت که
برخی از آنها عبارتند از:

- ۱- استاد بزرگ فقه و حدیث، مرحوم آية الله سید ابوالقاسم دهکردی
- ۲- ادیب و فقیه و محدث نامی، مرحوم آخوند ملا عبدالکریم جزی
- ۳- حکیم دانا و عارف پارسا، مرحوم آخوند ملا محمد کاشی

مؤلف از آغاز جوانی نسبت بساحت قدس ولئ عصر او را احتماده
محبت و ارادت تام داشت و بيشتر اوقات فراغت را به کاوش و
پژوهش اخبار و احاديث مربوط به مهدويت می‌گذرانيد. و در دوران

عمر کوتاه و پر برکتش حدود ۱۷ کتاب و رساله نگاشت که از آن میان کتاب پر ارج مکیال المکارم فی فوائد الدعاء للقائم عجل الله فرجه می باشد.

این کتاب همانگونه که از نامش پیداست در باره لزوم و ضرورت و آداب و کیفیت دعای خیر بر وجود اقدس حضرت بقیة الله المنتظر عجل الله فرجه و آثار و خواص این عمل پسندیده می باشد. و الحق که به جهت وسعت و عمق مطالب در این موضوع نظیر و مانند ندارد. در باره انگیزه نگارش این اثر ارزشمند شرحی در مقدمه آن آمده که خلاصه اش این است:

بر پایه نوامیس دین و خرد، از لازمترین و سزاوارترین کارها، ادائی حق کسی است که بر ما حقی دارد و نیک رفتاری با کسی است که به ما احسان کرده است. بی هیچ تردید و به یقین کسی که بیش از همه مردم، بر ما حق دارد و بیشتر از همه به ما نیکی می نماید، همان بزرگ مردی است که خدا، شناخت وی را کمال دینداری ما و عقیده به او را اوج یقین ما و انتظار قیامش را والاترین کردار ما و دیدارش را بالاترین آرزوی ما قرار داده است یعنی حضرت صاحب الزمان - که خدا ظهورش را زودتر بر ساند و میان او و ما در دنیا و آخرت جدا بی نیندازد - از آنجا که ادائی حقوق

بسیار و سپاس الطاف بی شمار او مقدور مانیست؛
باید که به اندک بضاعتِ خود بسند کنیم که
عبارت است از انتظار نهضت او و دعا و نیایش در
باره او و تلاش برای تقرّب و خشنودی او ...

پیشترها من در آن دیشه بودم که در این زمینه
کتابی بنگارم، اما درد و غم روزگار مرا از کار
بازم می داشت تا شبی در خواب، مولای مهربانم و
محبوب دل پریشانم: امام منتظر عجل الله فرجه بر من
تجلى نمود و به بیانی شیرین تراز وصال یار و
دل انگیزتر از آوای هزار مرا فرمود:
این کتاب را بنویس و عربی هم بنویس و نام آن را بگذار
«مکیال المکارم فی فوائد الدعاء للقائم علیه السلام»
پس تنه کام و سوخته جان بیدار شدم و تصمیم به
انجام فرمانش گرفتم، آنگاه راهی خانه خدا گشتم
و در آنجا بیماری مرگ زای و با همه گیر شد. از خدا
خواستم تا مرا به برکت نگارش این کتاب از آن
مهله که رهایی بخشد و اجابت فرمود. اینک در
برابر کتابی می بینی همچون باغ بهشت، دارای
هشت باب، که چشمہ سار معانی در آن روان است
و میوه های پند و اندرزش در دسترس همگان.

تهیّه و تنظیم مطالب کتاب مکیال المکارم و تدوین و تصنیف آن هفده سال از عمر پُربار نویسنده بزرگوار را به خود اختصاص داد و سرانجام نیز با رحلت وی این کتاب گرانقدر ناتمام ماند. آری کتابی که بیش از هزار و هفتصد حدیث - و اغلب در موضوع مهدویت - ضمن گفتارهای آن مورد تحقیق و استناد قرار گرفته و در آن یکصد و ده دلیل بر لزوم دعا و فاپده برانجام دعا و هشتاد وظیفه برای شیعه نسبت به امام غایب ذکر شود، نیاز به چنین صرف وقت و همت خواهد داشت.

خوشبختانه این کتاب سودمند به قلم آقای سید مهدی حائری قزوینی - یکی از فضلای محترم حوزه علمیه قم - ترجمه و تاکنون دوبار توسط دفتر تحقیقات و انتشارات بدر به چاپ رسیده و در دسترس دوستداران و ارادتمدان حضرتش قرار گرفته است.

علاوه بر کتاب مکیال، در میان آثار متعدد نویسنده، سه کتاب زیر نیز در موضوع مهدویت جلب توجه می‌کند:

۱- وظیفة الانام فی زمان غیبة الامام در دو جلد که به تازگی توسط انتشارات دبستانی تجدید چاپ شده است.

۲- نور الابصار فی فضیلۃ الانتظار

۳- کنز الغنائم فی فوائد الدعاء للقائم علیہ السلام

در ضمن، بخش عمده‌ای از کتاب «ابواب الجنات فی آداب الجماعات» ایشان نیز به مناسبت روز جمعه در باره امام عصر مجّل الله فرجه نگاشته

شده است.

در جهت احیای آثار ارزشمند این مؤلف گرانقدر و کوششی فزونتر برای گام برداشتن در مسیر امام عصر طیلله دو رساله «نورالابصار» و «کنزالغنائم» ایشان را برای چاپ برگزیدیم. از طرفی نسخه‌های خطی این دو رساله چنان کمیاب بود که حتی در کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، کتابخانه آستان قدس رضوی (مشهد) و نیز کتابخانه مجلس شورای اسلامی یافت نشد و این خود تأییدی بر ضرورت گزینش و تجدید چاپ آنها بود.

این دو رساله برای نخستین بار تحت عنوان «راز فنايش منتظران» در زمستان ۱۳۵۸ توسط انتشارات بدر منتشر گشت و چندین بار تجدید چاپ گردید.

و اینک، از آنجاکه جملات کتاب، برایر فاصله زمانی برای دوستداران و خدمتگزاران آستان آنحضرت ناماؤوس و ناآشنا گردیده بود، مصمم شدیم که به روال آنچه در دیگر جوامع علمی جهان مرسوم است، این جملات را به صورت روانترو نزدیکتر به زمان خویش درآوریم و با ویرایشی جدید توسط آقای دکتر قرخ فتاحزاده ارائه دهیم تا بهره‌وری آن بیشتر و همگانی تر گردد.

دفتر تحقیقات و انتشارات بدر

نُورُ الْبَصَارِ

فِي فَضْيَلَةِ الْإِنْتِظَارِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَهُوَ حَسْبِي

الْحَمْدُ لِلَّهِ الْمُتَنَعِّمِ الْمَتَانِ الَّذِي جَعَلَ
إِنْتِظَارَ مَوْلَانَا صَاحِبِ الزَّمَانِ أَفْضَلَ عِبَادَاتِ
أَهْلِ الإِيمَانِ وَالصَّلَاةُ عَلَى نَبِيِّهِ وَصَفِيفِيهِ
مُحَمَّدٌ الَّذِي نَزَّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنَ وَعَلَى آلِهِ
الْمَعْصُومِينَ أَمْنَاءُ الرَّحْمَنِ وَحُجَّ اللَّهِ عَلَى
الإِنْسِنِ وَالْجَانِ وَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَهْلِ
الْكُفْرِ وَالْطُّغْيَانِ.

این بندۀ شرمندۀ محمد تقی فرزند عبدالرزاق موسوی اصفهانی
که خداوند متعال از هر دوی آنها درگذرد، به برادران ایمانی عرض می‌نمایم که از
افضل عبادات در این اعصار، انتظار فرج و ظهر آخرين امام پاکی
است که خدا او را برای خونخواهی (امام حسین علیه السلام) و گرفتن انتقام از
بدان و کفار اندوخته است، یعنی آن امام پنهان از دیدگان، القائم

المُنتَظَرُ الْمَهْدِيُّ حُجَّةُ بْنُ الْحَسَنِ الْعَسْكَرِيُّ است، بنابر این تنها برای خدمت به آن بزرگوار و به جهت راهنمایی دیگران به سوی این امر مهم، بعضی از اخبار ائمه اطهار علیهم السلام را در فضیلت این انتظار، در این مجموعه مختصر جمع نمودم.

امید آنکه از جمله یاران آن امام نیکان به شمار آیم. این کتاب را «نُورُ الْأَبْصَارِ فِي فَضْيَلَةِ الْإِنْتِظَارِ» نامیدم که شامل یک مقدمه و سه مقصد و یک خاتمه می باشد.

مقدّمه

بدان که نیت مؤمن در انتظار، باید فرمانبرداری از خداوند جهانیان و محبت به پیامبر او و ائمه اطهار علیهم السلام باشد تا به خواست الهی به پاداش کامل انتظار برسد و رستگار گردد.

مقصد اول

ثواب و فضیلت انتظار

حال روایاتی را در ثواب و فضیلت انتظار، به اختصار بیان می‌کنیم:

در کمال الدین از حضرت صادق علیه السلام روایت شده که فرمودند:

هر یک از شما با ایمان و در حال انتظار بمیرد،

مانند کسی است که در خیمه حضرت قائم علیه السلام و در

خدمت آن جناب باشد.

و در حدیث دیگر از پدران خود از حضرت امیر المؤمنین علیه السلام چنین

نقل می‌فرماید:

هر کس انتظار فرج ما را داشته باشد مانند

کسی است که در راه خدا در خون خویش غلتیده

باشد.

و در حدیث دیگر حضرت صادق علیه السلام فرمود:

خوشابه حال شیعیان قائم‌ما، که در زمان
غیبت او، انتظار ظهورش را داشته باشند، و از او
اطاعت نمایند، ایشان اولیای خدا هستند که در
روز جزا ترس و حُزنی ندارند.

و از حضرت رسول ﷺ روایت شده است که:
برترین عبادتها انتظار فرج است.

و در بحار الانوار از عبدالحمید واسطی منقول است که:
«به حضرت امام محمد باقر علیه السلام عرض کردم که: ما دست از بازار و
کسب و کارهای خود برداشته‌ایم، زیرا که انتظار این امر را داریم، به
گونه‌ای که بعضی از مانزدیک است به حال گدایی بیفت». امام فرمود:
ای عبدالحمید! آیا گمان می‌کنی کسی که در
راه خدا چنین کند، خداوند فرج و گشایش به او
ندهد؟ خدا رحمت کند بنده‌ای را که خودش را
برای یاری مانگاه می‌دارد، خدا رحمت کند
بنده‌ای را که امر ما را احیا می‌کند.

گفتم: «اگر پیش از ظهور قائم شما - به حال انتظار - بمیرم، چه
ثوابی دارم؟» فرمود:
هر کس از شما که در حال انتظار حضرت
قائم علیه السلام از دنیا برود، و عزم یاری کردن او را در

زمان ظهورش داشته باشد، مثل کسی است که در رکاب او جهاد کرده و شهید شده باشد.

و از حضرت امام زین العابدین علیه السلام منقول است که فرمودند:
انتظار فرج، از برترین اعمال است.

و در احتجاج از آن حضرت روایت است که به ابو خالد کابلی فرمودند:

زمان غیبت ولی خدا طولانی می‌شود - که دوازدهمین جانشین حضرت رسول ﷺ وائمه بعد از آن جناب است - ای ابو خالد، به درستی مؤمنانی که در زمان غیبت او می‌باشند و اعتقاد و یقین قطعی به امامت وی دارند و انتظار زمان ظهورش را می‌کشند، از اهل هر زمانی بهترند، زیرا که خداوند تبارک و تعالیٰ چنان عقل و هوشی به آنها عطا فرموده که غایب بودن امامشان با حضور او نزد ایشان یکسان است، و آنها را در آن زمان به منزله کسانی قرار داده که در خدمت حضرت رسول ﷺ با کفار به وسیله شمشیر جهاد نمودند. ایشان به حقیقت مؤمنان خالص و شیعیان ما می‌باشند و آنها دعوت‌کنندگان به سوی دین خدای عزوجل، در آشکار و نهان می‌باشند.

و در خبر دیگر است که فرمود:

هر مؤمنی که در زمان غیبت قائم علیه السلام ما بر ولایت ما ثابت بماند، حق تعالیٰ ثواب هزار شهید را، شهدا یی چون شهدا یی بدر واحد، به او عطا می فرماید.

نشانه ولایت، انتظار همیشگی می باشد و آنگاه است که چنین ثوابی را می توان برای آن در نظر گرفت.

صقرین ابی دلف نقل می کند که از حضرت امام محمد تقی علیه السلام شنیدم که فرمود:

امام بعد از من پسر من علی است، امر او امر من است و گفتار او گفتار من است، و اطاعت او اطاعت من. و امام بعد از او پسرش، حسن است، امر او امر پدرش، علی است و سخن‌ش سخن‌وی و اطاعت از او اطاعت از پدر اوست.

آنگاه ساكت شدند. گفتم «یا بن رسول الله علیه السلام پس امام بعد از امام حسن عسکری علیه السلام کیست؟» حضرت گریه شدیدی نموده فرمودند: بدستی که امام بعد از امام حسن عسکری علیه السلام پسر اوست، که قائم به حق و منتظر است.

گفتم: «ای پسر رسول خدا علیه السلام، چرا او را قائم می نامند؟» فرمودند:

زیرا پس از آنکه نامش از میان رفته و بیشتر
شیعیانش از دین برگشته‌اند قیام خواهد کرد.

گفتم: «چرا او را منتظر نامند؟» فرمود:

زیرا او غیبیتی بسیار طولانی خواهد داشت تا
مؤمنان خالص به انتظار او باقی مانند و
تردیدکنندگان او را انکار کنند و منکران به تمسخر
او بپردازنند و آنان که وقت ظهرورش را تعیین کنند
دروغگو می‌باشند و کسانی که عجله و شتاب کنند
هلاک می‌شوند (یعنی از دین بر می‌گردند) و آنان
که فرمانبردار ائمه خود هستند (یعنی چون و چرا
نمی‌کنند و به دستور پیشوایان دین رفتار می‌کنند)
نجات می‌یابند.

در مقدمه کتاب کنز الغنائم از عجله‌ای که باعث نابودی و هلاکت
می‌گردد، سخن گفته‌ایم.

واز حضرت امیر مؤمنان، علی طیلّا روایت است که فرمودند:
به انتظار فرج باشید و از رحمت خداوند نا امید
نگردید، به درستی که پسندیده‌ترین اعمال در نزد
خداوند انتظار فرج است.

واز حضرت صادق طیلّا نقل شده است که فرمود:

هر یک از شما بمیرد، در حالی که انتظار ظهور
امام زمانش را داشته باشد، همچون کسی است که
با حضرت قائم علیهم السلام در خیمه او باشد.

آنگاه اندکی سکوت نموده و بعد فرمود:
بلکه مانند کسی است که در رکاب او جهاد کند.

سپس فرمود:
نه، سوگند به خدا، همچون کسی است که در
رکاب رسول خدا علیه السلام شهید شده باشد.

در این حدیث، سه درجه از پادشاهی منتظران ظهور قائم علیهم السلام را به
تدریج بیان فرموده‌اند.

از امیرالمؤمنین علیهم السلام حدیثی روایت شده که خلاصه‌اش این است:
خداوند به کسانی که در زمان غیبت امام
زمانشان، به انتظار ظهور او هستند، و دین خود را
محکم نگاه می‌دارند، پاداش کسانی را می‌دهد که
با آزادی کامل به احکام و عبادات عمل کرده‌اند،
اگرچه آنان به سبب پنهان بودن آن حضرت،
نشترسی به فهم احکام واقعی و عبادات حقیقی
نمی‌دانند.

(یعنی به خاطر فضیلت انتظار، خداوند در مقابل انجام اعمال و

عبداتی که معلوم نیست درست باشد ولی بر اساس تکلیف فعلی آنهاست، اجر و پاداش اعمال و عبادات واقعی را می‌دهد.)

و در کتاب النجم الثاقب از غیبت شیخ طوسی (رحمۃ اللہ علیہ) از مفضل نقل می‌کند: در نزد حضرت صادق علیہ السلام سخن از کسی به میان آمد که در حال انتظار از دنیا برود پس آن حضرت فرمود:

هنگامی که حضرت قائم علیہ السلام خروج کند کسی
بر سر قبر مؤمن می‌آید، و به او می‌گوید که فلان،
صاحب تو ظهرور کرده است پس اگر می‌خواهی به
او ملحق شو و اگر می‌خواهی در نعمت پروردگار
خود باقی بمانی، (در همینجا بمان).

از این حدیث روشن می‌شود که زنده شدن در زمان ظهر آن بزرگوار یکی از فواید انتظار است، چنانچه این فایده در دعایی برای آن حضرت نیز آمده است.

وازابی حمزه روایت است که گفت به حضرت صادق علیہ السلام عرض کرد: «فدايت شوم، پير و ناتوان شده‌ام و آجلم نزديك شده است و می‌ترسم قبل از وقوع امر فرج شما بمیرم». فرمودند:

ای ابا حمزه، هر کسی که به ما ايمان بياورد و سخن ما را درست پندارد و منتظر زمان فرج ما باشد، مثل کسی می‌ماند که در زير پرچم حضرت قائم علیہ السلام شهيد شده باشد، بلکه ثواب کسی را دارد

که در رکاب حضرت رسول ﷺ شهید شده باشد.

و در حدیث دیگری از آن حضرت است که فرمود:

هر کس از شما بمیرد در حالی که به انتظار فرج
است، در نزد خداوند بربسیاری از شهیدان بدرو
اُحد برتری دارد.

و در برهان از مسude روایت شده که گفت:

در محضر مبارک حضرت صادق علیه السلام که پیر مردی قد خمیده،
در حالی که به عصای خود تکیه نموده بود وارد شد، سلام کرد و
حضرت جواب سلامش را دادند.

آنگاه عرض کرد: «ای پسر پیامبر خدا ﷺ، دست خود را بدهید تا
من ببوسم.» حضرت دست خود را دادند و او بوسید. آنگاه شروع کرد
به گریه کردن. حضرت فرمودند: «ای شیخ چرا گریه می‌کنی؟»

عرض کرد: «فدايت شوم، صد سال است که عمرم در انتظار قائم
شما گذشته است، هر ماهی که نو می‌شود، می‌گویم در این ماه ظاهر
می‌شود، و هر سالی که نازه می‌شود، می‌گویم در این سال واقع می‌گردد.
اکنون پیرو ناتوان شده‌ام و اجلم فرا رسیده و هنوز به مرادِ دل خود
نرسیده‌ام و ظهور فرج شما را ندیده‌ام. پس چرا گریه نکنم و حال آنکه،
برخی از شما (اهل بیت) در جای جای زمین، پراکنده شده‌اید و بعضی
دیگر را می‌بینم که ستم دشمنان دین ایشان را از پای درآورده است.»

پس حضرت صادق علیه السلام گریان شده فرمودند:

ای پیرمرد، اگر تا زمانی که قائم ما را ببینی،
زنده ماندی مقامی بس والا خواهی داشت، و اگر
پیش از ظهرور آن حضرت در انتظارش از دنیا
رفتی، در روز قیامت در زمرة آل محمد ﷺ
محشور خواهی شد، و اهل بیت محمد ما هستیم
که او (به امت خود) فرمان داد که به (ریسمان)
آنها چنگ زند آن هنگامی که فرمود: «إِنَّ
مُخَلَّفَ فِيْكُمُ الْثَّقَلَيْنِ فَتَمَسَّكُوا بِهِمَا
لَنْ تَضِلُّوا، كِتَابَ اللَّهِ وَ عِترَتِي أَهْلَ بَيْتِي.»
به درستی که من دو چیز گرانقدر در میان شما باقی
می‌گذارم، پس اگر به آنها متولّ شوید، هیچ وقت
گمراه نمی‌شوید، یکی کتاب خدا، قرآن، و دیگری
عترت من، که اهل بیت من می‌باشند.

پیرمرد چون این بشارت بزرگتر را شنید، فریاد و ناله‌اش آرام گردید
و گفت: «با وجود این مژده، دیگر با کی از مرگ ندارم.»
آنگاه حضرت صادق علیه السلام فرمودند:

ای شیخ، بدان که قائم ما بیرون می‌آید از
صلب حضرت امام حسن عسکری علیه السلام، و او بیرون
می‌آید از صلب امام علی النقی علیه السلام، و علی بیرون
می‌آید از صلب امام محمد تقی علیه السلام، و محمد

بیرون می‌آید از صلب حضرت علی بن موسی علیه السلام،
و علی بیرون می‌آید از صلب حضرت موسی علیه السلام که
پسر من است و او از صلب من خارج گردیده
است، ما دوازده نفریم که همگی ما معصوم و
پاکیزه از هرگناه و پلیدی می‌باشیم.

یادآوری:

اختلافی که در ثواب انتظار در برخی روایات مشاهده می‌شود،
براساس درجات معرفت، تقوا و انتظار هریک از منتظران می‌باشد،
البته آنکه کاملتر باشد، پاداش او نیز بیشتر است.

نهضه‌گویی

واجب بودن انتظار

در این بخش از ضرورت انتظار ظهور حضرت قائم عجل الله تعالی فرجه سخن خواهیم گفت و اینکه انتظار شرط پذیرش اعمال است.

در اصول کافی از اسماعیل جعفی نقل شده است که: شخصی خدمت حضرت امام محمد باقر علیه السلام آمد و نوشته‌ای همراه داشت، حضرت به او فرمودند: «آیا این نامه "مخاصل" است که از دینی پرسیده که به واسطه آن اعمال انسان به درجه قبول می‌رسد؟» عرض کرد: «بلی، خدا شما را رحمت کند، مراد من همین است.» حضرت فرمود:

آن دینی که به سبب آن اعمال قبول می‌شود
این است: شهادت به یگانگی خدا و اینکه شریک
ندارد، شهادت به رسالت خاتم انبیاء محمد علیه السلام،
و اقرار به حقانیت سخنانی که از جانب خداوند

آورده است، دوستی با ما اهل بیت، و بسیاری از دشمنان ما، و فرمانبرداری از ما، پرهیزگاری از گناهان، و تواضع و انتظار ظهور قائم ما؛ زیرا به درستی که از برای ما دولتی است که هر وقت خدا بخواهد آن را ظاهر می‌گرداند.

و در غیبت نعمانی از ابو بصیر نقل می‌کند که: روزی حضرت صادق علیه السلام فرمودند:

می‌خواهید به شما خبر دهم از چیزی که بدون آن خداوند هیچ عملی را از بندگان نمی‌پذیرد؟

گفتم: آری. فرمود:

شهادت به یگانگی خدا، و آنکه حضرت محمد علیه السلام بنده و پیامبر اوست، اقرار به آنچه خدا امر به آن فرموده، و دوستی ما (اهل بیت)، و بسیاری از دشمنانمان، و فرمانبرداری از ائمه اطهار علیهم السلام، و پرهیزگاری از گناهان، کوشش در اطاعت خدا (یعنی در ادای واجبات شرعیه)، یقین (در اصول دین و حقیقت امر ائمه طاهرين)، و انتظار ظهور حضرت قائم علیه السلام.

آنگاه فرمودند:

از برای ما دولتی هست که خداوند هرگاه
بخواهد آن را آشکار می‌سازد.

و در کمال الدین از حضرت عبدالعظیم روایت است که فرمود:
خدمت آقای خود حضرت امام محمد تقی علیه السلام رفت، و تصمیم داشتم
از آن جناب بپرسم که آیا قائم همان مهدی است یا فرد دیگری غیر از
اوست. پس آن حضرت پیش از سؤال من به اعجاز فرمودند:
ای ابا القاسم، به درستی که قائم ما همان مهدی
است، که انتظار او در زمان غیبتش و پیروی ازاوه
هنگام ظهورش واجب است، و او سومین نسل از
فرزندان من است.

و شیخ صدق در کمال الدین به سند صحیح از حضرت
صادق علیه السلام چنین آورده است:
نزدیکترین حالات بندگان به خدا، که در آن
حال، خدا از آنها خشنودتر از هر زمانی است،
هنگامی است که امام آنها غایب و از نظر آنها
پنهان می‌باشد و مکان او را نمی‌دانند، و با وجود
این یقین دارند که حجت‌الله می‌موجود است. پس
در آن زمان باید هر "صبح و شام" به انتظار فرج
باشند.

البته هر صبح و شام کنایه از استمرار و دوام است؛ یعنی در هیچ حالی و در هیچ وقتی و در هیچ ماه و سالی نباید مأیوس از ظهور امام علیّ باشند، بلکه هر چه غیبت آن حضرت طولانی تر گردد باید امیدشان به وجود گرامی او محکمتر و ثابت تر شود، زیرا که طول غیبت از امور پنهانی است که ائمهٔ ماعلیّ پیش از وقوع، از آن خبر داده‌اند.

هر دم در انتظار تو عمرم گذر کند
 آن دم دگر امید مرا بیشتر کند
 نوعی اثر نموده به قلبم جدایی ات
 کاندر رگی ضعیف اثر نیشتر کند

فصل سوم

معنای انتظار

انتظار امری قلبی است که نمودهای ظاهري فراوانی دارد و بر حسب درجات انتظار، اختلاف می‌یابند.

از اخبار چنین برمی‌آید که حدّ ضروری انتظار قلبی برای ظهر آن بزرگوار این است که مؤمن باید به یقین بداند که حضرت قائم علیهم السلام امام دوازدهم است و فرزند بسی واسطه حضرت امام حسن عسکری علیهم السلام می‌باشد، از روزی که متولد شده تاکنون زنده است، و با همین بدن و در همین عالم زندگی می‌کند و نمرده است و نخواهد مُرد تا اینکه ظاهر شود، و در همین عالم سلطنت کند، و جهان را پُر از عدل نماید و دین اسلام را در تمام دنیا رواج دهد، و ظهر او وقت معینی ندارد تا کسی آن را تعیین کند، بلکه هر لحظه ممکن است رُخ دهد و از سویی احتمال دارد سالهای بسیار دیگری به تأخیر بیفتند.

مؤمن در هیچ حالی و لحظه‌ای نباید از ظهور آن حضرت ناامید گردد، بلکه باید در همه اوقات و تمامی سالها امیدوار به ظهور خجسته آن بزرگوار باشد.

این خطاست که کسی از روی نادانی و خیال و گمان بگوید که او بهزودی آشکار نمی‌شود، یا تا صد سال دیگر نیز ظهور نخواهد کرد، چنین سخنی خلاف بیانات پیشوایان ما است، بلکه به عکس، آنچه در اخبار فراوان به آن تصریح کرده‌اند این است که ظهور آن حضرت ناگهانی است و علامات حتمی ظهور مثل خروج سفیانی و صیحة آسمانی و قتل نفس زکیه همه در یک سال نزدیک بهم واقع می‌شود، چنانچه به تفصیل با شواهدی دیگر در «مکیال المکارم» آمده است. پس ممکن است که ظهور در همین سال واقع شود، و یا اینکه سالهای بسیار دیگری به تأخیر بیفتند، بنابراین مؤمن نباید هیچگاه ناامید گردد. همچنین سخن گفتن به اطمینان که ظهور در فلان وقت یا سال واقع می‌شود نیز خطاست، بلکه در روایات فراوان و معتبر به ما فرموده‌اند کسی را که برای ظهور امام عصر علیه السلام زمانی تعیین می‌نماید، تکذیب کنید، زیرا که این علم تنها اختصاص به خدا دارد.

تجلی انتظار در اعمال جسمانی

آنچه از آثار انتظار در اعمال ظاهری ما باید وجود داشته باشد این است که مؤمن باید از گناهان پرهیز نماید، و صفات ناشایست را از

خود دور نماید، تا اگر زمان ظهور را درک نمود، مورد عنایت و احسان ایشان قرار گیرد، و آن حضرت از او خشنود باشدند نه دل آزده. چنانچه در روایتی از ابو بصیر است که حضرت صادق علیه السلام فرمودند:

هر کس دوست می‌دارد که از یاران حضرت
قائم علیه السلام باشد، باید انتظار ظهور آن حضرت را
پیکشند، و عمل او بر اساس پرهیزگاری و تقوا
باشد، و خود را به صفات خوب و اخلاقی پسندیده
آراسته گرداند، در حالی که منتظر ظهور آن
حضرت است. چنین کسی اگر از دنیا برود و ظهور
حضرت قائم علیه السلام بعد از او واقع شود، ثواب کسی را
دارد که زمان حضور آن جناب را درک نماید و از
یاران و اصحاب او باشد. پس در پرهیزگاری و
تقوا بکوشید، و منتظر ظهور امام قائم علیه السلام باشید.

و در توقيعی از حضرت مهدی علیه السلام چنین آمده است:
هر یک از شما باید به گونه‌ای رفتار نماید که به
محبت ما نزدیک شود، و از کاری که خشم ما را
برانگیزد پرهیز نماید.

انتظارِ قلبی کامل

انتظار قلبی کامل، این گونه حاصل می‌گردد که شخص مؤمن در

هیچ لحظه و حالی و مکانی از یاد امام خویش و انتظار قدم مبارکش غافل نگردد، بلکه اگر در مجالس و محافل مردم حاضر می‌شود و با آنان گفتگو می‌کند، قلبش پیش امام علی^ع باشد، و به انتظار و خیال و شوق وصال او باشد؛ همچون کسی که تنها یک فرزند با جمیع کمالات داشته باشد که بهره‌های فراوانی به او برساند، و به سفری رفته باشد و این پدر از جا و منزل او بی خبر باشد، آیا لحظه‌ای از خیال او بیرون می‌رود، یا آنکه جستجوی او را فراموش می‌کند؟ هرگز، بلکه شب و روز، و حتی در تمام ساعت‌ها و حالات و سکنات، محبوب او در پیش دیدگان وی است، چنانچه شاعر می‌گوید:

ای غایب‌از دو دیده چنان در دل منی

کن لب گشودنت به من آواز می‌رسد

اگر فرد مؤمن چنین محبتی به امام زمان خویش داشته باشد ایمانش کامل می‌شود، چنانچه از پیامبر خدا علی^ع نقل شده است که:

هنگامی ایمان فرد کامل می‌شود که من در نزد او از خودش عزیزتر باشم، و فرزندان مرا از اولاد خویش عزیزتر بدارد و خانواده من در نزد او محبوب‌تر از اهل خودش باشند و امور وابسته به من، در نزد او گرامی‌تر از امور خود او باشد.

و همین که انتظار قلبی به این درجه از کمال برسد، آثار ظاهری آن نیز به نهایت خود خواهد رسید.

خاتمه

درجة كامل انتظار

در نشانه‌ها و آثار درجه کامل انتظار دوازده ویژگی را بیان می‌کنیم:

۱- شخص منتظر در فراق محبوب خود، پیوسته محزون و غمگین است، چنانچه حضرت رضاعلیہ السلام مؤمنان زمان غیبت امام زمانعلیہ السلام را این گونه توصیف می‌کند. به علاوه دلایل دیگری نیز برای اندوه مؤمن در زمان غیبت وجود دارد، مثل ضعف مسلمانان، چیرگی دشمنان، مخفی بودن احکام واقعی و خارج بودن حکومت از دست امام زمانعلیہ السلام و غیر اینها، که با ظهور آن حضرت و به خواست الهی تمامی آنها برطرف خواهد گشت.

۲- گریه در انتظار آن حضرت، همان گونه که از حضرت صادقعلیہ السلام روایت شده است.

- ۳- پیوسته به یاد آن حضرت بودن و لحظه‌ای از ذکر او غافل نبودن.
- ۴- کناره‌گیری از دنیاداران و عدم معاشرت با آنها، مگر به اندازه نیاز و ضرورت.
- ۵- دعا کردن و طلب ظهور و فرج برای آن حضرت در بیشتر اوقات به ویژه لحظاتی که گمان اجابت دعا افزونتر است.
- ۶- تشویق و ترغیب مؤمنان به دعا و تقاضای دعا کردن از آنها زیرا منتظر حقیقی، به هر وسیله‌ای که احتمال نزدیک شدن وصال محبوب را زیاد کند متولّ می‌شود.
- ۷- هر چه غیبت امام طولانی‌تر گردد، شوق منتظر شدیدتر و زیادتر می‌شود.
- ۸- صبر نمودن بر شداید و سختیها در زمان انتظار محبوب، و آسان شمردن آنها در برابر رنجی که امام علیؑ در دوران غیبت می‌برند.
- در خرایع از حضرت رسول ﷺ روایت است که به اصحاب خود فرمودند:

پس از شما گروهی خواهند آمد که پاداش هر یک نفر از آنها برابر ثواب پنجاه نفر از شماست.

گفتند: «ای رسول خدا ﷺ، ما با شما در جنگ بدر و آخُد بوده‌ایم، و قرآن در تعریف ما نازل شده است.» در پاسخ فرمود که: شما به سختیها یی که آنها دچار می‌گردند مبتلا

نشده‌اید، و به اندازه‌ای که آنها صبر می‌کنند، صبر ننموده‌اید.

برای مؤمن هیچ‌گونه گرفتاری و سختی بالاتر از جدایی و غایب بودن امام او نیست، و برتری مؤمنان این عصر، نسبت به زمانهای گذشته به این دلیل است.

۹- آنگاه که منتظر به کمال خویش رسد، سختی‌ها برای او شیرین است زیرا به شوق وصال محبوب درده را حس نمی‌کند.

لذت دیوانگی در سنگ طفلان خوردن است
حیف از آن اوقات مجnoon را که در هامون گذشت
۱۰- آنگاه که انتظار و محبت شدید گشت، خواب و خوراک فرد کم می‌شود، تا به آنجا که توجهی به چیز دیگر نمی‌کند و حتی خود را نمی‌شناسد، چنانچه پیشوایان معصوم معلم^{علیهم السلام} در حال نماز اینگونه بودند.

۱۱- اگر انتظار کامل گردد، شخص از هیچ چیز دنیا لذت نمی‌برد، بلکه لذت او تنها در ذکر محبوب خویش است. شیخ سعدی می‌گوید:

گر مرا هیچ نباشد، نه به دنیا، نه به عقبی
چون تو دارم همه دارم دگرم هیچ نباید
اختصار کتاب اجازه سخن بیشتر در این مقامات را نمی‌دهد.
۱۲- از نشانه‌های انتظار، آمادگی برای ورود محبوب است، و مهیا

بودن از برای ظهر حضرت صاحب الامر علیه السلام. این آمادگی،
ویژگیهایی دارد:

اول: عزم حقیقی بریاری و پیروی از ایشان؛
دوم: آراسته بودن به صفات نیک و پیراستگی از
ناشایستگی‌ها و هر آنچه او نمی‌پسندد.

آیینه شو جمال پری طلعتان طلب
جاروب کن تو خانه و پس میهمان طلب
سوم: رعایت کامل واجبات و مستحبات و پرهیز از محرمات
و مکروهات.

چهارم: مهیا نمودن سلاح.
پنجم: پاسداری از حریم آن حضرت آنگونه که در کتاب
وظيفة الانام بیان شده است.

ششم: مواظبت در خواندن دعای عهد کوچک و بزرگ که در
وظيفة الانام و زاد المعاد ذکر شده است.

كَنْزُ الْعِنَائِمِ

فِي فَوَائِدِ الدُّعَاءِ لِلْقَائِمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَهُوَ حَسْبِي
الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ
اَضْطَفَنِي مُحَمَّدٌ وَآلِهِ سَادَاتُ النَّورِي، وَلَعْنَةُ
اللَّهِ عَلَى أَعْذَاثِهِمْ إِلَى يَوْمِ الْجَزَاءِ.

این بندۀ شرمنده محمد تقی فرزند عبدالرزاق موسوی اصفهانی (که خداوند از گناهان آنان درگذرد) به عرض برادران ایمانی خود می‌رسانم که: چون از مهمترین وظایف این عصر، دعا کردن برای فرج خجسته و والای امام عصر علیهم السلام می‌باشد، همان که پایان بخش او صیاست و کمالات همه امامان هدایتگر را در وجود خویش دارد، او مولای ما حججه بن الحسن بن علی بن محمد بن علی بن موسی بن جعفر بن محمد بن علی بن الحسین بن علی بن ابی طالب علیهم الصَّلوةُ وَ السَّلَامُ است، و این کاری است که ائمه اطهار علیهم السلام اهتمام زیادی به آن داشته‌اند، و در بسیاری از دعا‌های ایشان دعای به وجود مبارک آن حضرت، و طلب فرج او از خداوند متعال دیده می‌شود، و همچنین دعا‌های فراوانی تنها برای خود آن بزرگوار دارند که علمای بزرگ شیعه در کتب خویش

آنها را نقل کرده‌اند و حقیر برخی از آنها را در «ابواب الجنات» و «مکیال المکارم» نقل کرده‌اند.

با استفاده از آیات و روایات فواید بسیاری در دنیا و آخرت می‌توان برای دعا بیان کرد، و این کمترین بندگان بیش از صد فایده جمع‌آوری نموده و در کتاب مکیال المکارم تألیف نموده‌ام و چون آن کتاب به عربی نگاشته شده است و بیشتر مردم نمی‌توانند از آن بهره ببرند، در جهت خدمتگزاری به آن بزرگوار و بهره‌برداری برادران ایمانی خود، مختصری از آن را به زبان فارسی جمع نمایم و آن را «كنز الغنائم في فوائد الدعاء للقائم علیهم السلام» نامیدم که شامل یک مقدمه و هشت مطلب و یک خاتمه است.

قبل از مقدمه به خلاصه‌ای از آنچه در هشت مطلب بعد می‌آید می‌پردازیم:

۱- برترین اعمال ادای حق مؤمن است، و حقوق امام عصر علیهم السلام زیادتر و بزرگتر از حق هر مؤمنی بر ما می‌باشد.

۲- یکی از راههای ادای حق آن حضرت دعا کردن برای آن جناب، و دعا برای تعجیل فرج و ظهور آن حضرت است، و دعا برای او هیچ منافاتی با مقام والای ایشان، و احتیاج ما در اصلاح امور خود به آن بزرگوار ندارد.

۳- امامان ما دعاها فراوانی در حق آن جناب و طلب فرج و ظهور ایشان دارند.

- ۴- علت اهتمام فراوان ائمّه علیهم السلام در دعا برای امام زمان علیه السلام و اینکه هرقدر محبت شخص به آن جناب بیشتر گردد، سعی او در دعای به آن حضرت افزونتر می‌شود.
- ۵- برخی از فواید دنیوی که با دعا بر آن حضرت و طلب فرج و ظهور ایشان شامل حال مؤمن می‌گردد.
- ۶- برخی از فواید آخری این عمل شریف.
- ۷- اوقاتی که دعا در آن ارزشمندتر است.
- ۸- نقل برخی از دعاهاي پيشويان معصوم علیهم السلام مربوط به امام عصر علیه السلام.

مقدمه

در برخی روایات از عجله نمودن در ظهور حضرت صاحب الامر ﷺ نهی شده است. فرموده‌اند که عجله کردن در این مطلب سبب هلاک شخص می‌شود (مراد از هلاک، کفر و خروج از ایمان است)، البته این روایات، با اخبار فراوانی که در باره طلب تعجیل در فرج و ظهور ایشان آمده است منافاتی ندارد.

اگر به اختصار و سادگی بخواهیم در این باره سخنی بگوییم این است که: عجله‌ای که در اخبار آن را نکوهش کرده‌اند و موجب هلاکت انسان و ضرر و زیان او می‌شود، سه قسم است:

اول: عجله‌ای که سبب نامیدی از فرج و ظهور آن حضرت شود، این شتاب به جهت کم طاقتی و کم صبری است که فرد می‌گوید: «اگر شدنی بود تا حال باید شده باشد». چنین سخنی در واقع انکار ظهور حضرت قائم ﷺ می‌باشد.

دوم: عجله‌ای که منافات با تسليم و رضای به امر خداوند متعال

داشته باشد و فرد بگوید: «چرا ظاهر نمی‌شود و برای چه وقتی گذاشته است؟»، بازگشت این اعتراض به خداوند عزوجل است، و چنین کسی پیرو شیطان است که به خدا اعتراض می‌کند، بلکه باید دعا کرد و اگر هم حق متعال در اجابت آن تأخیر فرمود، آن را مطابق حکمت دانست.

سوم: عجله‌ای که موجب پیروی از مدعیان دروغین و باطل شود. زیرا چنین فردی بر اثر شتابی که دارد، کم طاقت است، پیش از ظاهر شدن نشانه‌های حتمی به مدعیان باطل اعتماد می‌کند و به خیال خویش به شیطانهای انسان‌نما ارادت پیدا می‌نماید، و آنان را موعد منتظَر می‌پنداشد، چنانچه بسیاری به این سبب هلاک گشته‌اند (یعنی از دین برگشته‌اند)، با وجود آنکه طبق عقل و نقل برای امام علیهم السلام نشانه‌های قطعی و مخصوصی است که تا چنین مشخصاتی در کسی یافت نشود نباید به او اعتماد نمود:

یکی آنکه نباید هیچگاه گناهی از او سرزند، دیگر آنکه شخص و نسب او معروف باشد، همه احکام الهی و تمامی زیانها را بداند، و در هیچ سؤالی در نماند، و محتاج به پرسش از دیگران و مراجعه به کتاب نباشد، صاحب معجزه باشد، یعنی کاری انجام دهد که از کسی بر نیاید، همچون سخن گفتن با درختها و حیوانات و زنده کردن مردگان به دعا، و اثر نکردن آتش بر بدن او و امثال آن، که بارها از ائمه اطهار علیهم السلام دیده شده است، و اگر چنین نباشد با دیگران تفاوتی

نخواهد داشت.

و در غیبت نعمانی^(۱) از حضرت صادق علیه السلام نقل می‌کند که فرمود:

اگر کسی ادعا کرد که قائم است، از او بخواهید
تا کارهای خارق العاده‌ای را انجام دهد که جز از
عهده امام برنمی‌آید.

و دیگر آنکه روشنگر دین خاتم انبیاء ﷺ باشد، نه آنکه از نزد خود
چیزی بیافریند و اختراع نماید. و علامیم دیگری که مجال سخن گفتن
از آنها در این مختصر نیست.

برای وجود مبارک امام زمان ما مجله‌تمالی فرجه و ظهرور او علامتها و
ویژگیهایی تعیین شده، که برای کسی تردیدی باقی نماند و شباهه‌ای
ایجاد نگردد، و همه جهانیان با اختلاف زبانها بر آن آگاه شوند. و این
حقیر بعضی از آنها را در کتاب وظيفة الانام آورده‌ام، و علمای گذشته
نیز همچون شیخ نعمانی و صدوق و مجلسی و دیگران (رحمهم الله تعالی)
در کتابهای خود بیان کرده‌اند.

یک حرف بس است

در خانه اگر کس است

(۱) نام مبارکش محمد بن ابراهیم و شاگرد شیخ کلینی رحمه الله و بسیار جلیل القدر
بوده است و کتاب او در نهایت اعتبار می‌باشد. این حدیث را کلینی نیز در
اصول کافی با اندک تفاوتی آورده است.

مطلوب اول

ادای حق مؤمن

در کتاب اصول کافی به سند صحیح از حضرت صادق علیه السلام چنین روایت شده که فرمودند:

خداوند با هیچ چیزی همچون ادائی حق مؤمن
عبادت نشده است.

و در احتجاج از حضرت امام حسن عسکری علیه السلام روایت شده:
هر آنکه دانش او نسبت به حقوق برادران
مؤمن بیشتر است و آن را بهتر انجام می‌دهد مقام
والاتری در نزد خدای متعال دارد.

حال که این مطلب روشن گشت باید دانست که در سراسر گیتی هیچ کس حقوقی بالاتر از امام زمان علیه السلام بر ماندارد و به استناد احادیث فراوان، هستی و بقای ما، سکون و آرامش ما در این عالم، و

تمام نعمتها بی که به ما می رسد، غذایی که می خوریم و آبی که می آشامیم، به برکت وجود مبارک اوست و آنچه هست از منافع ذات مقدس اوست، گرچه او مانند خورشیدی به زیر ابر، پنهان می باشد، ولی تمام عالم از نور او روشن است و بهره وجودی او به همه می رسد:^(۱)

اگر نبود ز یمن وجود اقدس او
به پابود نهارض وسما، نه ماه و نه سال
برخی از حقوق آن بزرگوار، با دلیل و برهان در باب سوم مکیال المکارم بیان شده است که بالاترین آنها حق امام علیہ السلام بر رعیت است، چنانکه در کتاب روضه کافی از حضرت امیر المؤمنین علیہ السلام نقل است:

بالاترین حقی که خدا آنرا واجب ساخته است
حق امام علیہ السلام می باشد.

پس هرچه ما بکوشیم، نمی توانیم حق آن حضرت را چنانکه باید و شاید ادا نماییم، پس باید از آنچه می توانیم کوتاهی نکنیم، زیرا آن گونه که از آیات و روایات، بر می آید، «ولایت» از جمله اموری است که در روز قیامت در خصوص آن از هر کسی پرسش خواهد شد. چنانکه روایات ما در تفسیر آیه شریفه ﴿ثُمَّ لَتُشَكَّلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ﴾^{۲)} بر این مطلب تأکید دارند و راه ادامه دهن حق آن حضرت

۱) هُوَ الْعَلَمُ الْهَادِي بِإِشْرَاقِ نُورِهِ
إِذَا هِيَ تَحْتَ الْقَزْعِ حِينَ عُبُورِهِ
آمَّا تَرَ أَنَّ الشَّمْسَ تَشْرُ ضُوءَهَا

این است که بعد از شناخت او نسبت به ایشان مطیع و فرمانبردار باشیم، زیرا او صاحب امر ماست و خدای متعال فرموده:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا
الرَّسُولَ وَأُولَئِكُمْ إِنَّمَا يُنْهَا طَغْيَانُهُمْ﴾

ای ایمان آورندگان از خدا و پیامبرش و از
صاحبان امر پیروی کنید.

و مقصود از صاحبان امر کسی جزو وجود مبارک امام زمان علیه السلام و
یازده نفر از پدران پاک نهاد و بزرگوارش نمی باشد.

دستورهایی نیز از امام عصر علیه السلام، به ما رسیده است، مثلاً در توقيع
شریفی است که می فرمایند:

﴿وَأَكْثِرُوا الدُّعَاءَ بِتَعْجِيلِ الْفَرَجِ فَإِنَّ ذَلِكَ
فَرَجُوكُمْ﴾

برای فرج بسیار دعا کنید زیرا که همان گشایش
کار شماست.

پس بر هر مؤمنی است که نهایت کوشش خود را در جهت اطاعت
از این فرمان به کار برد، به ویژه آنکه تمامی آن اخلاق شایسته که باید
در کسی باشد تا ما اورا دعا کنیم، در وجود مقدس آن حضرت جمع
است، چنانچه این ویژگیها در کتاب مکیال المکارم به ترتیب الفبا ذکر
شده است.

مطلوب ۲۹

تحقیق در امر دعا

حال که روشن شد یکی از راههای ادای حق آن حضرت دعا بر ایشان و در خواست تعجیل در فرج و ظهور او می‌باشد، لازم است بدانیم که دعای ما منافاتی با این موضوع ندارد که در جمیع امور، ما نیازمند آن جناب هستیم، و آن بزرگوار در تمام فیوضات واسطه فیض الهی است، و بزرگترین شاهد این ادعای امر خود آن حضرت است به خواندن دعا. و این مطلب از چند جهت قابل شرح است:

اول: گرچه آن حضرت در تمام صفات، کامل و واسطه همه موهب و نعمتهای الهی می‌باشد، ولی به مقتضای بشریت، به حزن و اندوه، سختی و درد و بیماری مبتلا می‌شوند و خداوند برای دفع این امور اسبابی قرار داده که یکی از آنها دعا می‌باشد، و از این رو خود ایشان نیز دعا می‌کنند، و دیگران را نیز به دعا کردن در حق

خودشان امر می فرمایند. پس ما نیز به جهت محبت به آن جناب، باید دعا به آن وجود مبارک را، از مهمترین کارهای خود قرار دهیم، و این مطلب منافاتی با مقام والای ایشان نداشته و ندارد.

دوم: بنا بر حدیثی از حضرت امیرالمؤمنین علی‌الله‌الله و توقيع شریف خود آن حضرت، یکی از علل غیبت امام عصر علی‌الله، کثرت گناهان ماست. پس از آنجاکه این ما هستیم که مانع ظهور او می باشیم، باید نهایت تلاش خویش را در برطرف ساختن این مانع بکار بندیم و کوشش فراوان در توبه و دعا برای ظهور آن حضرت داشته باشیم.

سوم: دعا به منزله هدیه است، و هدیه بردن برای فردی بزرگ، دلیل نیازمندی آن شخص نیست، بلکه نشانه احتیاج هدیه برندگه به جلب محبت آن بزرگ است. تفصیل این سخن در باب پنجم مکیال المکارم آمده است.

فاطمیه سوم

دعای ائمه طیلّه

از تحقیق و بررسی در حالات و زندگی ائمه طاهرين علیهم السلام
در می‌یابیم تا چه اندازه در امر دعا بر وجود حضرت صاحب
الزمان علیهم السلام و درخواست فرج آن جناب از خداوند متعال سعی و
مداومت بسیار داشته‌اند، شاهد بر صدق این ادعای موارد ذیل
می‌باشد:

دعای حضرت علی علیهم السلام در ضمن حدیثی در غیبت نعمانی،
دعای حضرت سید الساجدین علیهم السلام در روز عرفه در حیفه و بعد از نماز
ظهر و نماز عصر روز جمعه نقل شده در جمال الاسبوع، دعای
حضرت صادق علیهم السلام برای آن حضرت، بعد از نماز ظهر نقل شده در
فلاح السائل و بحار الانوار، و دعای آن حضرت، در صبح بیست و
پنجم ماه رمضان نقل شده در اقبال الاعمال، و دعای حضرت امام

موسى کاظم علیه السلام بعد از نماز عصر نقل شده در فلاح السائل، و دعای حضرت امام رضا علیه السلام نقل شده در جمال الاسبوع، و دعای امام محمد تقی علیه السلام نقل شده در کافی، و دعای امام حسن عسکری علیه السلام نقل شده در مهج الدعوات و دعای خود آن جناب در کمال الدین، و قنوت نماز ظهر جمعه نقل شده در جمال الاسبوع، و دعای بعد از درکعت اول نماز نافلہ شب نقل شده در مصباح المتقهّد و مفتاح الفلاح، و دعای روز بیست و پنجم ماه ذی القعده، دعای صبح روزهای جمعه، و دعای بعد از نمازهای فریضه، و دعای وقت رفتن به مسجد در روز جمعه و دعای افتتاح، و دعاها فراوان دیگری که ذکر آنها در اینجا مقدور نمی باشد. حتی باید گفت که از عبارت دعای روز عرفه و روایت نقل شده در جمال الاسبوع در باب قنوت روز جمعه، و بعض دلایل دیگر، روشن می شود که هر دعای مؤمن، باید با دعای حضرت صاحب الزمان عجل الله تعالیٰ فرجه و ظهوره آغاز شود و چون در این کتاب بنابر اختصار است به همین مقدار بسنده می نمایم.

و شیخ جلیل محمد بن ابراهیم نعمانی علیه السلام از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده که:

هنگامی که روز جمعه فرا می رسد در کنار عرش، منابری از نور برای پیامبر خدا صلوات الله عليه و آله و سلم، امیر مؤمنان علیه السلام و امام حسن و امام حسین علیهم السلام نهاده می شود و ایشان به منبر می روند و درهای

آسمان گشوده می‌شود و فرشتگان و ارواح همه پیامبران و مؤمنان جمع می‌شوند؛ هنگامی که وقت ظهر جمعه فرا می‌رسد ایشان این گونه دعا می‌کنند: خدا، آن وعده‌ای را که در کتاب خود در این آیه شریفه داده‌ای نزدیک گردان: ﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ أَمْنَوْا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفُنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ ...﴾ (خدای متعال به کسانی که ایمان آورده و عمل نیک انجام می‌دهند وعده داده است که آنها را جانشینان در زمین نماید) و این وعده ظهور امام عصر طیلّا و چیرگی دولت حقی است که امامان ما در آخر الزمان به انتظار آن بوده‌اند. آنگاه پیامبران و فرشتگان نیز همین دعا را می‌خوانند و سپس آن پنج تن سجده می‌نمایند و می‌گویند: خدا، غضب نما بر کسانی که حکومت تو را شکستند و بندگان شایسته و نیکوکار تو را خوار کردند و کشتند و خداوند نیز آنچه را که بخواهد مقدار می‌سازد و این امر تنها در نزد خود او معلوم است.

ممکن است این پرسش پیش آید که اگر آن بزرگواران این گونه دعا می‌کنند پس چرا ظهور آن حضرت این مقدار به عقب افتاده است؟

در پاسخ باید گفت که ما وقت ظهور را نمی‌دانیم. ای بسا اگر دعای پیامبر خدا و ائمه و پیامبران و فرشتگان و مؤمنان نبود، هنگام ظهور در زمانهای بسیار دوری مقدّر می‌گردید و اگر آنها سعی بیشتر نمایند این زمان نزدیکتر هم خواهد شد. پاسخهای دیگر به این پرسش را می‌توانید در کتاب مکیال المکارم مطالعه نمایید. در روایتی دیگر چنین آمده: از آن هنگام که خداوند دعای موسی و هارون را اجابت نمود تا چیرگی آنها بر فرعونیان چهل سال به طول انجامید. پس مؤمن باید صبر کند و از دعا کردن خسته و مأیوس نگردد.

مطلوب چهارم

سرّ اهتمام امامان ما علیهم السلام در دعا

برای ظهور امام زمان علیه السلام

دعا کردن برای کسی، لازمه محبت به او می باشد. و اما بالاترین راه ایجاد محبت و دوستی این است که فرد مقابل را منشأ خیر و نیکی بدانیم؛ یعنی اگر به وجود خیر و نیک او معرفت و آگاهی پیدا کردیم، به او محبت می ورزیم و برای او دعا می کنیم و هر چه معرفت ما بیشتر گردد محبت ما افزونتر می شود و دعای ما زیادتر و کاملتر خواهد شد.

روشن است که هیچکس به جز پیامبر خدا علیه السلام و ائمه اطهار علیهم السلام به صورت کامل از نیکیها و خیرات وجود امام عصر علیه السلام اطلاع ندارد زیرا که آنها شجره طیبه واحدی هستند و هیچ مخلوقی را شایسته نیست

که بر شئونات آنان احاطه یابد و همین برای نهایت سعی آنها در دعای برای وجود خجسته او و طلب پیروزی و گشایش کارش کافی است و از همین جا علّت فرمایش حضرت صادق علیه السلام روش می‌گردد.

که فرمود:

«اگر من، دوران قائم علیه السلام را درک می‌نمودم تا آخر حیات خویش خدمت او را می‌کردم.»

مؤمنان نیز این گونه‌اند، آنکه معرفتش نسبت به امام زمان علیه السلام بیشتر باشد، محبتتش نیز افزونتر است و در نتیجه در دعای بر آن حضرت بیشتر می‌کوشد.

مطلوب پنجم

منافع دنیوی دعا

در اینجا ده فایده از فواید دعا برای امام عصر علیهم السلام و طلب ظهرور و فرج او بیان می‌گردد:

۱- موجب طول عمر می‌گردد.

زیرا که دعا برای او در واقع صلة رحم با پیامبر خدا علیهم السلام است، و در

تفسیر امام حسن عسکری علیهم السلام آمده است:

صلة رحم با پیامبر خدا علیهم السلام واجبتر و بالاتر از

صلة رحم با خویشان است.

بنابراین، طول عمر که از آثار گفته شده در نتیجه انجام صلة رحم است مسلمًا در اینجا به وجه برتری وجود خواهد داشت. چنانچه

حضرت باقر علیهم السلام می‌فرماید:

صله رحم اعمال را پاکیزه و بلا را دور می‌سازد
و حساب قیامت را آسان و عمر را طولانی
می‌گردداند.

بنابراین، هر کس به هر گونه خدمتی به امام زمان ﷺ بکند، به این منافع دسترسی خواهد یافت، به ویژه اگر دعایی را بخواند که به زودی بیان خواهد شد که آن نیز موجب طول عمر فرد گردد.

۲- موجب دفع بلاها و وسعت روزی است.

در اصول کافی به سند صحیح از حضرت صادق علیه السلام آمده است:
دعا کردن برای فرد مؤمن در غیاب او، سبب
افزایش روزی و دورگشتن ناراحتیها می‌گردد.

مسلمًاً اگر مؤمنی دارای فضیلتی باشد دعا در غیاب او، فائدہ کاملتری را نصیب دعاکننده می‌گردداند. پس به هنگام غیبت امام عصر ﷺ دعا برای او که سرچشمہ ایمان است بیش از هر دعای دیگری سبب نایل گشتن به چنین بهره بزرگی خواهد شد.

۳- تداوم دعا بر آن حضرت باعث استجابت سایر دعاها می‌گردد.

در کتاب مکیال المکارم وجوه مختلفی برای این مطلب بیان شده است. پس سزاوار است که مؤمن در ابتدای تمام دعاهای خود برای آن حضرت دعاکند و فرجش را از خدا بخواهد.

۴- توفیق تشرّف به دیدار آن حضرت در بیداری یا خواب می‌شود. چنانچه در دعای دوم (که خواهد آمد) و دعاهای دیگر روایت شده است. و از حضرت صادق علیه السلام است که:

هر کس بعد از نماز صبح و ظهر بگوید: اللَّهُمَّ
صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ
نمیرد تا به فیض ملاقات حضرت قائم علیه السلام برسد.

ظاهراً مقصود مداومت برای ذکر است که شامل دعا برای محمد و آل محمد علیهم السلام و تعجیل در ظهور حضرت قائم علیه السلام می‌باشد.

۵- زیادگشتن نعمتهاي الهي، زيراكه به نص صريح آيه قرآن، شکر نعمت سبب افزایش آن می‌گردد و آن حضرت بالاترین نعمت الهي می‌باشد و به علاوه خود، واسطه تمام نعمتهاي ظاهري و باطنی است. چنانچه اخبار فراوانی در اين زمينه وجود دارد. امام سجاد علیه السلام به ابو حمزه ثمالي چنین می‌فرماید:

ای ابا حمزه! مبادا که در ساعت بین طلوع
فجر و طلوع آفتاب در خواب باشی زيراكه در آن
هنگام خداوند متعال روزی بندگان را به دست ما
برای آنها جاري می‌سازد.

پس شکرگزاری نعمت امام ضروري است و سبب افزایش نعمت می‌گردد و دعا برای ایشان نوعی شکرگزاری است.

محمد بن زیاد از دی نقل می‌کند که درباره تفسیر آیه:

﴿وَأَنْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً﴾

از امام موسی کاظم علیه السلام پرسش کرد، ایشان فرمودند:
نعمت ظاهر، امام آشکار است و نعمت پنهان،
امام غایب می‌باشد.

گفتم آیا می‌شود که یکی از امامان غایب گردد؟ فرمود:
آری، او از چشمان مردم پنهان می‌گردد ولی
یادش از دل مؤمنان بیرون نمی‌رود. او دوازدهمین
امام می‌باشد که خداوند هر مشکلی را برای او
سهول می‌نماید و هر ناهمواری را برایش هموار
می‌سازد.

۶- دعای آن حضرت، یاری خدا را به همراهی آورد و سبب غلبه
شخص دعاگو بر دشمنانش می‌گردد.

زیرا که دعا برای آن حضرت در واقع یاری کردن اوست و یاری او
یاری خدادست و خداوند در چند جای کتاب خویش و عده کرده
است که یارکسی خواهد بود که او را یاری می‌کند.

﴿وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُه﴾

به طور حتم خداوند آنکه را که او را یاری دهد، کمک خواهد کرد.

﴿إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهُ يَنْصُرُكُمْ﴾

اگر خدا را یاری کنید، شما را یاری خواهد کرد.

۷- در زمان ظهور آن حضرت به دنیا بازمی گردد.

چنانکه در کتاب حدیقة الشیعة از حضرت صادق علیہ السلام و همچنین در فضیلت خواندن دعای عهد در کتب مختلف بیان شده است.

۸- دعای بر آن حضرت باعث استواری ایمان و نجات از مهلهکه‌ها و فتنه‌های آخرالزمان است.

دلیل بر این سخن، حدیثی است که شیخ صدوق علیہ السلام در کمال الدین از احمد بن اسحاق قمی نقل می‌کند. او می‌گوید:

خدمت امام حسن عسکری علیہ السلام رفتم تا درباره جانشین آن حضرت از او سؤال کنم ایشان فرمودند:

ای احمد بن اسحاق، خداوند زمین را از زمان خلقت آدم تا کنون و تا قیامت از "حجّت" خالی نگذاشته و نخواهد گذاشت و "حجّت" همان کسی است که به برکت او بلا را از اهل زمین دور می‌سازد و باران را نازل می‌کند و برکات را از زمین بیرون می‌آورد.

احمد بن اسحاق می‌گوید: عرض کردم ای فرزند پیامبر خدا، امام و جانشین بعد از شما کیست؟ آن حضرت با شتاب به داخل خانه رفت و پسری سه ساله را که رویی چون ماه تمام داشت بیرون آورده فرمود:

ای احمد بن اسحاق! اگر تو نزد خدا و
حجت‌های او گرامی نبودی، این پسرم را به تونشان
نمی‌دادم. او همنام و هم‌کنیهٔ پیامبر است و زمین
را همان گونه که از ظلم و ستم پرگشته است از
عدل و داد آکندهٔ خواهد ساخت.

ای احمد بن اسحاق! مثال او در این امت همانند
خضر و ذوالقرنین است. به خدا قسم که غیبتی
طولانی خواهد داشت که از هلاکت نجات
نمی‌یابد مگر کسی که خدا او را در اعتقاد به
امامت او ثابت بدارد و به او توفیق دعا برای ظهور
و فرج او را بدهد.

گفتم: آقای من نشانه‌ای به من بنمای تا دلم آرام گیرد. ناگاه آن پسر به
زبان عربی فصیح فرمود:
منم با قیمانده‌الهی ببر روی زمین وانتقام کشنده از
دشمنان خدا. ای احمد بن اسحاق، دیگر با این
نشانه‌ای که دیدی در پی علامتی مباش!

۹- به برکت آنان که برای ظهور امام عصر علیهم السلام دعای کنند، خداوند
بلا را از دیگران دور می‌سازد.

زیرا در فایده قبلی گفته شد که دعا باعث ثبات ایمان و نجات از
فتنه‌های آخرالزمان است و نتیجه آن شامل حال دیگران نیز خواهد

شد و به برکت وجود آنها دیگران نیز از بلاها محفوظ می‌مانند چنانچه در بحار الانوار از حضرت صادق علیه السلام چنین آمده است:

زمانی برای مردم خواهد آمد که امام آنها پنهان خواهد بود؛ خوشابه حال کسانی که در آن زمان بر ولایت ما استوار بمانند. کمترین پاداشی که آنان می‌برند این است که خدای متعال به آنها می‌گوید: ای بندگان من که به سر من ایمان آوردید و حجّت پنهان مرا راست پنداشتید، مژده باد بر شما به پاداش نیکویی از جانب من. شما باید بندگان و کنیزان من. کارهای نیکتان را از شما می‌پذیرم و از کارهای زشتستان در می‌گذرم و شما را می‌آمرزم. به برکت شما باران بر بندگان نازل می‌کنم و بلا را از آنها دور می‌سازم، اگر شما نبودید عذاب خود را بر آنها نازل می‌ساختم.

۱۰- امید آن است که به برکت دعا و تضرع برای ظهر آن حضرت، این امر عظیم جامه تحقق به خود گیرد.

شاهد بر این سخن حدیثی است که از حضرت صادق علیه السلام می‌آوریم:

خداآوند به حضرت ابراهیم علیه السلام وحی فرمود که پسری به او خواهد داد. چون خبر به ساره رسید

گفت: چگونه ممکن است فرزندی از من زاده شود
در حالی که من پیرزنی هستم و از زمان بارداری
من گذشته است؟ خدای متعال به ابراهیم فرمود:
به همین زودی فرزندی از ساره برای تو به دنیا
خواهد آمد ولی در ازای آنکه وحی ما را از روی
شگفتی انکار نمود، فرزندان او چهارصد سال به
دست دشمنان گرفتار و معذب خواهند شد.
بنی اسراییل گرفتار فرعونیان گشتند و چون
گرفتاری آنها به طول انجامید چهل روز گریه کردند
واز او تعجیل فرج را خواستند. خدای متعال به
موسی و هارون وحی فرمود که آنها را از عذاب
فرعونیان نجات خواهد داد. در حالی که هنوز صد
و هفتاد سال از آن چهارصد سال باقی مانده بود.

آنگاه حضرت صادق علیه السلام فرمود:

شما نیز اگر چنین می‌کردید و همه با هم به
درگاه الهی ناله کرده و فرج ما را می‌خواستید، البته
خداوند فرج ما را ظاهر می‌ساخت، ولی چون شما
این کار را نمی‌کنید این امر تا نهایت خود طول
خواهد کشید.

مطالب ششم

فایده‌های اخروی تداوم بر دعا

بیش از صد فایده در کتاب مکیال المکارم ذکر شده است و چون در اینجا بنابر اختصار می‌باشد تنها برخی از آنها را فهرست وار بیان می‌کنیم:

- ۱- بهره‌مند گشتن از شفاعت رسول خدا^{علیه السلام} در قیامت
- ۲- بهره‌مندی از شفاعت حضرت فاطمه^{علیها السلام}
- ۳- بهره‌مند شدن از شفاعت امام زمان^{علیه السلام}
- ۴- دعا برای آن حضرت، نشان دادن محبت نسبت به اوست.

در کافی از حضرت صادق^{علیه السلام} نقل شده است که:

اگر مؤمنی را دوست داری، محبت خود را به او اظهار کن، زیرا که این کار باعث افزایش و ثبات دوستی می‌گردد.

- ۵- دعا برای آن حضرت و طلب ظهور او نشانه انتظار می باشد و برای انتظار پادشاهی فراوانی وجود دارد.
- ۶- به وسیله دعا، یاد و نام آن حضرت زنده می گردد که این مطلب موجب سُرور شخص در قیامت خواهد گشت.
- ۷- دعا، باعث دوری شیطان می گردد.
- ۸- با دعا، شاید بتوان برخی از حقوق آن امام را ادا کرد.
- ۹- دعا برای آن حضرت، تعظیم الهی است که خود روح عبادات می باشد.
- ۱۰- دعا نوعی وسیله طلبی است که در قرآن به آن امر شده:
﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَتَقُوَا اللَّهَ وَ أَبْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَ جَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾
 ای کسانی که ایمان آورده اید، از خدا پرواپیشه کنید و در راه او به جستجوی وسیله بپردازید و در راه او کوشش نمایید، بساکه رستگار گردید.
- ۱۱- از آنجاکه دعا، نوعی اظهار دوستی به نزدیکان پیامبر خداست می تواند مزد رسالت آن حضرت باشد که:
﴿قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوْدَةَ فِي الْقُرْبَى﴾
 بگو که برای پیامبری خویش مزدی از شمانمی طلبم مگر دوستی و محبت نسبت به نزدیکانم.
- ۱۲- آمرزش گناهان

- ۱۳- دعا برای امام زمان علیه السلام مؤمن را در زمرة برادر پیامبر اکرم علیه السلام قرار خواهد داد که خود بالاترین مقام برای یک فرد است.
- ۱۴- دعا برای ایشان، پیروی از ائمه طاهرین علیهم السلام است.
- ۱۵- دعا، نوعی وفا به عهد خدا است که در قرآن به آن امر شده است.
- ۱۶- در واقع دعا برای آن حضرت، نوعی رعایت حق امانت الهی است که همان وجود مبارک امام علیه السلام می‌باشد.
- ۱۷- دعا باعث تابش نور امام در قلب فرد می‌گردد.
- ۱۸- کمک به نیکی و تقواست زیرا با ظهور او همه نیکیها آشکار می‌گردد.
- ۱۹- باعث هدایت به وسیله نور قرآن می‌گردد.
- ۲۰- پذیرش اعمال به برکت دعای بر امام زمان علیه السلام.
- ۲۱- اگر هدف از دعا برای امام عصر علیه السلام بهره‌برداری از علوم ایشان به هنگام ظهور می‌باشد، چنین کسی از ثواب طلب دانش نیز بهره‌مند خواهد بود.
- ۲۲- ایمنی از سختیها و جزای روز قیامت.
- ۲۳- پاسخ به دعوت خدای متعال و پیامبر اوست.
- ۲۴- دعاکننده با امیر مؤمنان علیه السلام در درجات و مقاماتش به روز قیامت همراه خواهد بود.
- ۲۵- دعاگو، محبوبترین خلق خدا می‌گردد.

- ۲۶- در نزد پیامبر خدا^{صلوات الله علیه و آله و سلم} گرامی ترین است.
- ۲۷- دعا کننده برای فرج و ظهر آن حضرت، اهل بهشت خواهد بود.
- ۲۸- دعای پیامبر خدا^{صلوات الله علیه و آله و سلم} شامل حال او خواهد بود.
- ۲۹- خداوند او را در عبادت یاری می کند.
- ۳۰- بهره مندی از ثواب یاری کردن به مظلوم
- ۳۱- رسیدن به پاداش کسی که بزرگان را گرامی داشته است.
- ۳۲- بهره مندی از پاداش کسی که خواهان خون بناحق ریخته مظلوم کربلا و دیگر مظلومان است.
- ۳۳- با دعا بر آن حضرت، پذیرش و قبول فرد نسبت به احادیث اهل بیت^{علیهم السلام} افزون می گردد.
- ۳۴- در قیامت نوری از او ساطع است که همه از آن بهرمند می شوند.
- ۳۵- هفتاد هزار نفر از گناهکاران را شفاعت می کند و پذیرفته می شود.
- ۳۶- آرامش و اطمینان قلب در روز قیامت.
- ۳۷- تداوم در دعای بر آن حضرت، ثواب بیست حج یا بیشتر را دارد.
- ۳۸- ثواب عمره دارد.
- ۳۹- ثواب دو ماه اعتکاف در مسجد الحرام را دارد.

- ۴۰- ثواب دو ماه روزه با اعتکاف در مسجد الحرام را دارد.
- ۴۱- از آزاد کردن هزار بندۀ در راه خدا بهتر است.
- ۴۲- از دادن هزار اسب به مجاهدان در راه خدا بالاتر است.
- ۴۳- اهتمام در دعای فراوان برای ظهور آن حضرت از ده بار طواف به دور کعبه بالاتر است.
- ۴۴- صد هزار حاجت او در قیامت روا می‌شود.
- ۴۵- محشور شدن با پیامبر خدا و ائمّه اطهار علیهم السلام
- ۴۶- بشارت به هنگام مرگ.
- ۴۷- فرشتگان در حق او دعا می‌کنند.
- ۴۸- سبب جراحت قلب شیطان می‌گردد.
- ۴۹- در روز محشر، آن هنگام که دیگران مشغول به حساب می‌باشند، او از غذاهای بهشتی بهره‌مند می‌باشد.
- ۵۰- از آفتاب قیامت در امان می‌ماند.
- ۵۱- در برزخ از عذابها و هراسهای آن عالم در امان است.
- ۵۲- سبب سُرور پیامبر خدا علیهم السلام می‌باشد.
- ۵۳- در عالم قبر و برزخ رفیق و مصاحب نیکو پیدا می‌کند.
- ۵۴- حساب او در قیامت آسان است از گناهان او می‌گذرند و براو سخت نمی‌گیرند.
- ۵۵- درهای بهشت برای او گشوده می‌گردد.
- ۵۶- دعای حضرت سجاد علیه السلام شامل حال او می‌گردد.

۵۷- دعا بر آن حضرت چنگ زدن به ریسمان الهی می باشد که خداوند بدان امر فرموده است:

﴿وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللّٰهِ﴾

۵۸- توسل و تمسک به اهل بیت پیامبر ﷺ بدین وسیله انجام می گیرد.

۵۹- با دعا بر آن حضرت، ثواب یک سوم همه عبادتهاي عابدان و يا حتی دو سوم آن نصيب فرد می گردد، به شرط آنکه او برای اظهار محبت و دوستی با امير المؤمنین علی علیه السلام اين دعا را بخواند، در حالی که دستان خود را به حال زاري و تضرع گرفته باشد. مداومت بر اين گونه دعا کردن اظهار محبت قلبی و زبانی و جسمانی به امير مؤمنان علی علیه السلام می باشد.
از پیامبر خدادست که فرمود:

هر که علی علیه السلام را با دل و زبان دوست بدارد
خدا پاداش عبادت همه عابدان را به او خواهد داد.

۶۰- کامل شدن ايمان

۶۱- ثواب شهادت به همراه خاتم الانبياء ﷺ را دارد.

۶۲- پاداش شهادت در حضور امام عصر علیه السلام را دارد.

۶۳- ثواب احسان کردن به امام را دارد.

۶۴- ثواب بزرگ داشتن عالم را دارد. زيرا که احترام و اکرام به عالم از جمله عبادات بس بزرگ است. در بحار الانوار از

حضرت صادق علیه السلام نقل است که:
 هر کس مؤمنی فقیه را بزرگ دارد، خداوند در
 قیامت از او خشنود می‌گردد و هر کس حُرمت او را
 نگه ندارد خدای متعال در آخرت بر او خشم
 خواهد کرد.

- ۶۵- پاداش بزرگداشت افراد کریم را دارد.
- ۶۶- از پاداش برخی احسانهای آن حضرت بهره‌مند می‌گردد.
- ۶۷- از اولو الامر اطاعت کرده است.
- ۶۸- با دعای بر آن حضرت به درجات شهدا و بلکه شهیدان همراه امیر المؤمنین علیه السلام می‌رسد.
- ۶۹- فرشتگان در مجلسی که برای امام عصر علیه السلام دعا می‌شود حاضر می‌گردند.
- ۷۰- فضیلت دعا بر امام عصر علیه السلام در زمان غیبت ایشان بسیار بیشتر از دعا در زمان ظهور و پیروزی آن حضرت است.

در اینجا به همین مقدار بسنده می‌کنیم و کسانی که خواستار نکات بیشتری می‌باشند به کتاب مکیال المکارم مراجعه نمایند که در آنجا این سخنان با ذکر احادیث فراوانی از ائمه اطهار علیهم السلام بیان گردیده است.

یادآوری:

از آنچه گذشت روشن می‌گردد که در میان عبادات، دعا برای امام عصر علیهم السلام دارای جامعیتی ویژه است و ثوابهای فراوانی از جهات مختلف شامل آن می‌شود.

یا رب آن طلعت زیبا ز پس پرده غیب
 تو برون آور و ما را به لقایش برسان
 آنچه مانع ز ظهورش شده از جا بردار
 و آنچه اسباب ظهور است برایش برسان
 دشمنانش همه تن‌ها ز روان خالی ساز
 دوستانش همه را بوسه به پایش برسان

اما باید دانست که چنانکه از آیات و روایات بسیار، روشن می‌گردد، رسیدن به تمامی آن فواید و ثوابها سه شرط اساسی دارد:
 شرط اول: وجود ایمان است و مقصود از آن یقین قلبی و اقرار زبانی به اصول دین و مذهب می‌باشد، که ایمان در سه مطلب خلاصه می‌شود:

اول: معرفت خداوند متعال و اعتقاد به یکتاپی او و فهم صفات سلبیه و صفات ثبوتیه که یکی از آنها عدل است.

دوم: معرفت رسول خدا حضرت محمد مصطفی علیه السلام و اعتقاد به خاتمیت آن حضرت و درستی هر آنچه فرموده است، که از آن جمله

است معاد و سایر ضروریات دین.

سوم: معرفت و شناسایی دوازده امام علیهم السلام که نخستین آنها حضرت امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیهم السلام و آخرینشان امام زمان حضرت حجّة بن الحسن العسكري علیهم السلام باشند، و آنکه آن حضرت زنده است و غایب است و نخواهد مُرد، تا آنکه ظاهر شود و جهان را مملوّ از عدل فرماید. پس هرگاه کسی در یکی از این اعتقادات شک داشته باشد، مؤمن نیست و هیچ عملی از او قبول نمی‌شود، و اگر به آن حالت بمیرد نجات نخواهد یافت، و همچنین اگر یکی از ضروریات دین را منکر شود. (ضروریات دین حکم‌هایی هستند که اعتقاد به آنها ضروری هر مسلمانی که در اسلام نشو و نما کرده باشد واضح و روشن است که عدم اعتقاد به آنها ضرر و لطمہ بزرگی به دین اسلام وارد می‌آورد و فرد منکر را از دایره دین خارج می‌سازد، همچون اعتقاد به واجب بودن پنج نماز در هر شب‌انه روز و واجب بودن روزه ماه رمضان و حرام بودن ربا و حرمت نوشیدن مشروبات الکلی و مانند اینها).

شرط دوم: به دست آوردن تقوای واقعی است، بدان که تقوا به معنای پرهیزکاری است، و برای آن چهار درجه است که به تفاوت این درجات در ثواب و نحوه قبول اعمال شخص نیز اختلاف پیدا می‌شود: درجه اول: پرهیز از گناهان کبیره است، و آن گناهانی است که در شرع اسلام، بزرگ شمرده سده است و هرگاه فردی این درجه را

حاصل نمود، گناهان صغیره او بخشوode می شود و به ثواب اعمال نیک می رسد و به بهشت وارد می گردد. و دلیل بر این سخن ما آیه شریفه زیر است:

﴿إِنَّ تَجْتَنِبُوا كَبَائِرَ مَا تَنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفَّرُ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَ نُذْخِلُكُمْ مُذْخَلًا كَرِيمًا﴾

اگر از گناهان کبیره‌ای که از آن نهی شده‌اید پرهیز کنید، ما گناهان کوچک شما را می بخشاییم، و شما را در جایگاهی نیکو وارد می سازیم.

و روایات دیگری هم مطابق این آیه وارد شده است. پس بر هر مؤمنی که خواستار ثواب الهی است و از عذاب حق تعالی ترسان است، لازم است که گناهان کبیره را بشناسد و از آنها پرهیز نماید. چنانچه در روایت نقل شده و دانشمندان دینی نیز بر این مطلب اتفاق نظر دارند که هرگاه بر انجام گناهی صغیره مداومت کنند آن گناه، کبیره می شود، در ضمن اگر چه ترک نمودن هر عمل واجبی حرام است، اما ترک برخی از واجبات -مانند ترک نماز- گناهی کبیره است. ولی عدم انجام بعضی از واجبات، گناه صغیره است و کبیره بودنش قطعی نیست مانند ترک جواب سلام، مگر اینکه باعث هتك احترام مؤمن و آزردگی وی شود.

درجه دوم: که بالاتر از درجه اول است؛ پرهیز نمودن از تمام

گناهان است، و واضح است که هر کس به این درجه رسید ثواب عباداتش کاملتر از مرحله نخست است، و تحصیل این دو درجه از تقوا با عنایت به آیات و روایات واجب است.

درجه سوم: که از هر دو آنها بالاتر است، با ترک مکروهات به جهت اینکه دچار افعال حرام نگردد حاصل می‌شود.

درجه چهارم: که از آن سه درجه بالاتر است، ترک مباحثات است (افعالی که نهی و یا امر خاصی در انجام یا عدم انجام آنها در احکام شرعی وارد نشده است). به این خاطر که مؤمن پرهیزکار می‌ترسد دچار اعمال مکروه و یا حرام گردد، و این دو درجه مقام مؤمنان کامل است که در هر عملی که از آنها صادر می‌شود رضای حضرت حق تعالی را در نظر می‌گیرند.

شرط سوم: از شروط رسیدن به ثوابهای کامل، پاک نمودن نفس از صفات ناشایست است، یعنی صفاتی که در باطن انسان کمین کرده‌اند تا بینده را از ساحت قُرب الهی دور سازند. پس مؤمن می‌بایست صفاتی چون تکبیر، حرص، حسد، کینه، نفاق، محبت دنیا، عجب و غیره را از خود دور نماید که با وجود آنها شخص به مطلوب خود نخواهد رسید. بعضی از صفات ناشایست - همچون محبت دنیا و مانند آن - چنان اثر سویی دارند که شخص را به کلی از ثواب محروم می‌کنند و حتی باعث زوال ایمان وی می‌شوند. تفصیل این مطالب وسعت بیشتری می‌طلبد پس به همین مقدار اشاره نمودیم.

من آنچه شرط بлаг است با تو می‌گویم
 تو خواه از سخن پند گیر و خواه ملال
 پس هرگاه شخص مؤمن شرایط یادآوری شده را برای خود کسب
 نموده و در دعا برای وجود مبارک امام زمان علیه السلام سعی و مداومت
 نماید، و از خداوند متعال درخواست تعجیل در فرج و ظهر آن
 بزرگوار را کند، به خواست خدا به تمامی فواید و کمال پاداشهای گفته
 شده خواهد رسید.

اشکال و پاسخ:

چه بسا برای برخی کوتنه نظران بعيد به نظر آید که: «چگونه به ازای عملی کوچک و مختصر، این همه ثواب و منافع دنیوی و آخری داده می‌شود؟» و سه جواب به این شبّهه داده می‌شود:

اول: آنکه این عمل شریف (یعنی دعا به جهت تعجیل در ظهر و فرج امام زمان علیه السلام) در نزد اهل بصیرت، عملی کوچک نیست تا آنکه پاداشش را بعيد بدانند، بلکه در نهایت بزرگی و عظمت شأن است، و کوچکی و بزرگی هر چیزی را عارف و عالم به آن می‌داند، مثل آنکه گاهی جواهری کوچک، ارزشی بسیار بالا دارد، اماً اهلٰ خبره آن این ارزش را می‌داند و شایسته نیست شخص بی تجربه به آن فرد دانا اعتراض کند که: «چرا این جواهر را این قدر زیاد قیمت گذاشته‌ای؟» و عالم به شأن و قیمت این دعا، آفریدگار عالمیان و خاتم

پیغمبران و ائمه طاهرين علیهم السلام می باشند.

و دعا برای امام زمان روحی وار و احتمال‌مند لهداده همچون شهادتین است،
هر چند کوچک و مختصر است اما به محض گفتن آن، شخص کافر
مسلمان، پاک و محترم می شود، و نباید کسی برای اختصار کلمه و
آسانی آن، انکار آثار آن را نماید.

جواب دوم: ثوابها بی که حق تعالی به ازای هر عملی عطا
می فرماید از راه تفضیل است نه استحقاق شخص. و مثل این دعا و
سایر عبادات، مثل هدیه‌ای است که شخص محتاج به خدمت
شخصی کریم می برد، به یقین آن کریم ملاحظه قیمت هدیه را
نمی کند، بلکه به مقتضای کرم خود می بخشد و بزرگواری می فرماید.
چه بسأگلی به او تعارف می کنند، و او هزاران انعام می دهد، و هر کس
کرامت وی را تحسین می کند.

در حدیث است که کنیزی از کنیزان حضرت امام حسین علیه السلام گلی
به آن حضرت تعارف کرد، آن جناب او را آزاد نمودند.

جواب سوم: تمام این بخشش‌ها و ثوابها که به دعاکننده در حق
امام زمان علیه السلام عطا می شود، در واقع عطیه خداوند متعال به خود آن
حضرت است، و آن حضرت آنها را به فرد دعاکننده اکرام می نماید و
واضح است که آن جناب استحقاق این مراتب و مافوق آنها را دارند.
مثلاً هرگاه بزرگی، شخص بزرگ دیگری را میهمان نماید، نسبت
به هر یک از همراهان، خادمان و غلامان او احسانها و بخششها بی

می‌کند که آنها به خودی خود لیاقت آن گونه بزرگداشت را ندارند، اما به جهت انتساب و تعلقشان به آن شخص بزرگ، مورد آن الطاف واقع می‌شوند، و اینها در حقیقت تجلیل و احترام صاحب آنها است. بنابراین، اگر اندکی کوتاهی در احترام گزاردن به هر یک از آنها بشود، باعث تکدر خاطر و گلله آن شخص بزرگ می‌گردد. چنانکه کثرت ثوابها و بخششها بی هم که به زیارت‌کنندگان و گریه کنندگان حضرت سید الشهداء علیہ السلام عنایت می‌شود، از جهت انتساب و تعلق ایشان به آن حضرت است، نه از بابت استحقاق خودشان.

نثار حسن جمال حبیب اگر آرند
دو عالمی ز کریمان عجب بسپندارند

مطلوب هفتم

اوقات دعا

در این مختصر، به ذکر اوقات و حالاتی می‌پردازیم که اهتمام و تأکید بیشتر در دعا نمودن برای آن جناب و مسالت تعجیل فرج آن حضرت بیش از سایر اوقات شده است:

اول: در قنوت نمازها، چنانچه در قنوت‌های متعدد از ائمه طاهرین علیهم السلام روایت شده، از آن جمله:

در مستدرک الوسائل روایت است که حضرت صادق علیه السلام به شیعیان خود امر می‌فرمودند که در قنوت نمازها بعد از کلمات فرج:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ، سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَرَبِّ الْأَرْضَينَ السَّبْعِ وَمَا فِيهِنَّ وَمَا بَيْنَهُنَّ وَرَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ. این دعا را بخوانید:

اللَّهُمَّ إِلَيْكَ شُخْصَتِ الْأَبْصَارُ وَ ثُقِلَتِ
 الْأَقْدَامُ وَ رُفِعَتِ الْأَيْدِي وَ مُدَّتِ الْأَغْنَاقُ وَ أَنْتَ
 دُعِيتَ بِالْأَلْسُنِ وَ إِلَيْكَ سِرُّهُمْ وَ نَجْوَاهُمْ فِي
 الْأَعْمَالِ. رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَ بَيْنَ قَوْمِنَا
 بِالْحَقِّ وَ أَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ. اللَّهُمَّ إِنَّا نَشْكُو
 إِلَيْكَ فَقْدَ نَبِيِّنَا وَ غَيْبَةَ إِمَامِنَا وَ قِلَّةَ عَدِّنَا وَ
 كَثْرَةَ أَعْذَابِنَا وَ تَظَاهُرَ الْأَعْدَاءِ عَلَيْنَا وَ وُقُوعَ
 الْفِتْنَ بِنَا، فَفَرِّجْ ذَلِكَ اللَّهُمَّ بِعَذْلِ تُظْهِرْهُ وَ
 إِمامٌ حَقٌّ نَعْرِفُهُ إِلَهُ الْحَقِّ أَمِينٌ رَبُّ الْعَالَمِينَ.

حقیر گوید: هر گاه نتواند این دعا را بخواند یا وقت تنگ باشد،
 کفايت می کند اینکه بگوید:

اللَّهُمَّ عَجِّلْ فَرَجَ مَوْلَانَا صَاحِبِ الزَّمَانِ وَ
 عَجِّلْ خِزْنَى أَعْذَابِهِ.

دوم: بعد از هر نماز واجب.
 سوم: بعد از هر دو رکعت از نماز نافله شب.

چهارم: به خصوص هر صبح و شام.

پنجم: هر وقت آن حضرت را زیارت می‌کنی.

ششم: هرگاه می‌خواهی برای خودت دعا کنی، اول برای آن جناب دعا کن بعد در حق خودت. این امر از روایات و ادعیه استفاده می‌شود.

هفتم: روزهای پنجشنبه، به خصوص در جمال الاسبوع روایت فرموده که در روز پنجشنبه مستحب است که صد مرتبه بگویند:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ وَأَهْلِكْ عَدُوَّهُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالإِنْسِ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَالآخِرِينَ.

واز برای آن فضیلت بسیار است.

هشتم: روزهای جمعه، به خصوص وقت زوال آفتاب و بعد از نماز ظهر و عصر آن.

از حضرت صادق علیه السلام مروی است که برترین اعمال روز جمعه آن است که بعد از نماز عصر صد مرتبه بگویی:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ.

نهم: روز عید فطر.

دهم: روز عید قربان.

یازدهم: روز عید غدیر.

دوازدهم: روز عرفه.

سیزدهم: روز بیست و پنجم ماه ذالقعده که «دَخْوَ الْأَرْض» است.

چهاردهم: شب نیمة ماه شعبان.

پانزدهم: روز نیمة شعبان.

شانزدهم: تمام ماه رمضان.

هفدهم: به خصوص شبهاي ماه رمضان.

هجدهم: به خصوص شب قدر.

نوزدهم: به خصوص روز بیست و یکم ماه رمضان بعد از نماز
صبح.

بیستم: روز عاشورا.

و دلایل هر روز را در کتاب مکیال المکارم ذکر کرده‌ام.

بیست و یکم: روز نوروز است، به ملاحظه حدیثی که در زادالمعاد مذکور است که حضرت صادق علیه السلام فرمودند:
هیچ روز نوروزی نیست مگر آنکه ما انتظار
فرج مسی کشیم.

پس مؤمن هم باید تأسی به امام خود نماید و در انتظار و دعاگویی
او اهتمام بسیار نماید.

بیست و دوم: هر وقت هم و غمی رخ دهد، باید مخصوصاً دعا
برای امام زمان علیه السلام نماید و طلب رفع هم و غم آن حضرت را از حق
تعالی بنماید. چون که از حضرت صادق علیه السلام روایت شده که:
هر وقت اندوهی عارض بر قلب امام عارض
می‌شود، آن غم در قلوب شیعیانش هم اثر می‌کند.

واز این رو بعضی اوقات قلب مؤمن محزون و غمناک می شود، با وجود آنکه ظاهراً علتی از برای آن نمی یابد.

حکایت هشتم

بعضی از دعاها

شرط دستیابی تمام و کمال به فواید و ثوابهای مذکور برای دعا نمودن به تعجیل امر فرج حضرت صاحب الزمان علیه السلام، این است که شخص در دعا به وجود مبارک امام زمان علیه السلام، و طلب فرج و ظهر آن حضرت از خداوند عالمیان مداومت و اهتمام بسیار داشته باشد، حال به هر زبان که باشد، چه فارسی، چه عربی و چه غیر آنها. و سزاوار است که در آن حال با کمال تصرّع و زاری دعا کند، مثل کسی که از برای عزیزترین اهل خود در حال اضطرار دعا می‌کند. و دیگر اینکه غرضش از دعا کردن به آن حضرت محبت به حضرت حق متعال و حضرت رسول علیه السلام و امام زمان علیه السلام باشد. و بهتر آن است دعاها بی را که از ائمه اطهار علیهم السلام روایت شده به

جهت آن بزرگوار بخواند و آنها بسیار می‌باشند، و این حقیر در این مختصر به ذکر چند دعا اکتفا می‌نمایم:

اول: در کتاب من لا يحضره الفقيه از حضرت امام محمد تقی علیه السلام روایت شده است که بعد از هر نماز واجب این دعا را بخوان:

رَضِيَتُ بِاللهِ رَبِّاً وَ بِالْإِسْلَامِ دِينًا وَ بِالْقُرْآنِ كِتَابًا وَ
 بِمُحَمَّدٍ نَبِيًّا وَ بِعَلَيٍّ وَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ وَ عَلَىٰ بْنِ
 الْحُسَيْنِ وَ مُحَمَّدٍ بْنِ عَلَىٰ وَ جَعْفَرٍ بْنِ مُحَمَّدٍ وَ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ
 وَ عَلَىٰ بْنِ مُوسَى وَ مُحَمَّدٍ بْنِ عَلَىٰ وَ عَلَىٰ بْنِ مُحَمَّدٍ وَ الْحَسَنِ بْنِ
 عَلَىٰ وَ الْحُجَّةِ بْنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلَىٰ أئمَّةً اللَّهُمَّ وَ لِيُكَ الْحُجَّةُ
 فَاخْفَظْهُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ مِنْ خَلْفِهِ وَ عَنْ يَمْبِينِهِ وَ عَنْ شِمَالِهِ وَ مِنْ
 فَوْقِهِ وَ مِنْ تَحْتِهِ وَ امْدُدْ لَهُ فِي عُفْرِهِ وَ أَجْعَلْهُ الْقَائِمَ بِأَمْرِكَ
 الْمُسْتَنْصِرِ لِدِينِكَ وَ أَرِهِ مَا يُحَبُّ وَ تَقْرِبِهِ عَيْنَهُ فِي نَفْسِهِ وَ
 ذُرَيْتِهِ وَ فِي أَهْلِهِ وَ مَالِهِ وَ فِي شِپَاعِتِهِ وَ فِي عَدُوِّهِ وَ أَرِهِمْ مِنْهُ مَا
 يَحْذَرُونَ وَ أَرِهِ فِيهِمْ مَا يُحَبُّ وَ تَقْرِبِهِ عَيْنَهُ وَ أَشْفِيْهِ صُدُورَهَا وَ
 صُدُورَ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ.

دوم: در بخار و غیره از حضرت صادق علیه السلام روایت شده که این دعا را بعد از هر نماز بخوانند:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ اللَّهُمَّ إِنَّ رَسُولَكَ الصَّادِقَ
الْمُصَدِّقَ الْأَمِينَ صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ قَالَ إِنَّكَ قُلْتَ تَبَارَكْتَ وَ
تَعَالَيْتَ مَا تَرَدَّذْتُ فِي شَيْءٍ إِنَّا فَاعِلُهُ كَتَرَدَدِي فِي قَبْضِ رُوحِ
عَبْدِي الْمُؤْمِنِ يَخْرُجُ الْمَوْتُ وَإِنَّا أَكْرَهُ مَسَايِّثَةَ اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ لِوَلِيِّكَ الْفَرَجَ وَالنُّصْرَ وَالْغَافِيَةَ وَ
لَا تُسُؤِّنِي فِي نَفْسِي وَلَا فِي أَحَدٍ مِنْ أَحِبَّتِي.

سوم: در فروع کافی روایت شده که این دعا را در هر حال و هر وقت، خصوصاً در ماه رمضان، به خصوص در شب بیست و سوم آن ماه بخوانند. می‌گویی بعد از حمد خدا و صلووات بر خاتم انبیا ﷺ:

اللَّهُمَّ كُنْ لِوَلِيِّكَ الْحُجَّةَ بْنِ الْحَسَنِ صَاحِبِ الزَّمَانِ عَلَيْهِ وَ
عَلَى أَبْنَائِهِ الصَّلوةُ وَ السَّلَامُ فِي هَذِهِ السَّاعَةِ وَ فِي كُلِّ سَاعَةٍ
وَلِيَا وَ حَافِظَا وَ نَاصِراً وَ دَلِيلًا وَ قَائِدًا وَ عَيْنَا حَتَّى تُشْكِنَهُ
أَرْضَكَ طَوْعًا وَ تُمَتَّعَهُ فِيهَا طَوِيلًا.

چهارم: در جمال‌الاسبوع از حضرت امام حسن عسکری علیه السلام روایت است که باید به این کیفیت بر حضرت صاحب‌الامر عجل الله تعالی فرجه صلووات فرستاد (مؤلف گوید: این صلووات شامل دعای به آن حضرت است، پس در هر حال و هر وقت خواندن آن مناسب است):

اللَّهُمَ صَلُّ عَلَى وَلِيْكَ وَ أَبْنَ أَوْلِيَاكَ الَّذِينَ فَرَضْتَ طَاعَتَهُمْ
 وَ أَوْجَبْتَ حَقَّهُمْ وَ أَذْهَبْتَ عَنْهُمُ الرِّجْسَ وَ طَهَرْتَهُمْ تَطْهِيرًا. اللَّهُمَّ
 انْصُرْهُ وَ انْتَصِرْ بِهِ لِدِينِكَ وَ انْصُرْ بِهِ أَوْلِيَاكَ وَ أَوْلِيَاكَهُ وَ
 شَيْعَتَهُ وَ انْصَارَهُ وَ أَجْعَلْنَا مِنْهُمْ. اللَّهُمَّ أَعِذْهُ مِنْ شَرِّ كُلِّ طَاغٍ وَ
 بَاغٍ وَ مِنْ شَرِّ جَمِيعِ خَلْقِكَ وَ احْفَظْهُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ مِنْ خَلْفِهِ وَ
 عَنْ يَمِينِهِ وَ عَنْ شِمَالِهِ وَ أَخْرُسَهُ وَ افْتَغْهُ مِنْ أَنْ يُوَصَّلَ إِلَيْهِ
 بِسُوءِ وَ احْفَظْ فِيهِ رَسُولَكَ وَ آلَ رَسُولِكَ وَ اظْهِرْ بِهِ الْعَدْلَ وَ
 أَيْدِهِ بِالنَّضْرِ وَ انْصُرْ نَاصِرِيهِ وَ اخْذُلْ خَازِلِيهِ وَ اقْصِمْ بِهِ
 جَبَابِرَةَ الْكَفَرَةِ وَ اقْتُلْ بِهِ الْكُفَّارَ وَ الْمُنَافِقِينَ وَ جَمِيعَ الْمُلْحِدِينَ
 حَيْثُ كَانُوا مِنْ مَشَارِقِ الْأَرْضِ وَ مَغَارِبِهَا وَ بَرَّهَا وَ بَحْرِهَا وَ
 سَهْلِهَا وَ جَبَلِهَا وَ أَمْلَاءِهِ الْأَرْضِ عَدْلًا وَ اظْهِرْ بِهِ دِينَ نَبِيِّكَ
 عَلَيْهِ وَ آلِهِ السَّلَامِ. وَ أَجْعَلْنِي اللَّهُمَّ مِنْ انْصَارِهِ وَ اغْوَايِهِ وَ
 اتَّبَاعِهِ وَ شَيْعَتِهِ وَ أَرِبَّيِ فِي آلِ مُحَمَّدٍ مَا يَأْمُلُونَ وَ فِي عَدُوِّهِمْ
 مَا يَخْذِرُونَ اللَّهُ الْحَقُّ رَبُّ الْعَالَمِينَ أَمْنِينَ.

پنجم: دعایی است که در جمال الاسبوع از حضرت امام رضا علیه السلام
 روایت شده که دعا نمایند برای حضرت حجت عجل الله فرجه به وسیله
 این دعا، و این دعا وقت مخصوصی ندارد، بلکه هر وقت بتوانند این

دعای شریف را بخوانند و این عاصی را به دعای خیر یاد کنند:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَذْفِعْ عَنْنَا وَلِيًّا وَ
خَلِيفَتَكَ وَحُجَّتَكَ عَلَى خَلْقِكَ وَلِسَانَكَ الْمُعَبَّرِ عَنْكَ بِإِذْنِكِ
النَّاطِقِ بِحِكْمَتِكَ وَعَيْنَكَ النَّاظِرَةِ فِي بَرِّيَّتَكَ وَشَاهِدِكَ عَلَى
عِبَادِكَ الْجَحْجَاجِ الْمُجَاهِدِ الْمُجْتَهِدِ عَبْدِي الْغَائِذِ بِكَ.

اللَّهُمَّ وَأَعِذْهُ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقْتَ وَذَرَأْتَ وَبَرَأْتَ وَأَنْشَأْتَ وَ
صَوَّرْتَ وَأَخْفَظْهُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ وَعَنْ يَمْينِهِ وَعَنْ
شِمَالِهِ وَمِنْ فَوْقِهِ وَمِنْ تَحْتِهِ بِحِفْظِكَ الَّذِي لَا يَضِيقُ مَنْ
حَفَظْتَ بِهِ وَأَخْفَظْ فِيهِ رَسُولَكَ وَوَصْبَرَ رَسُولَكَ وَآبَانِهِ
أَئْمَتَكَ وَدَعَائِمَ دِينِكَ صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ وَأَجْعَلْهُ فِي
وَدِيْعَتَكَ الَّتِي لَا تَضِيقُ وَفِي جِوارِكَ الَّذِي لَا يُخْفَرُ وَفِي مَنْعَكَ
وَعِزْكَ الَّذِي لَا يُقْهَرُ.

اللَّهُمَّ وَآمِنْهُ بِأَمَانِكَ الْوَثِيقِ الَّذِي لَا يُخْذِلُ مَنْ آمَنَتْهُ بِهِ وَ
أَجْعَلْهُ فِي كَنْفِكَ الَّذِي لَا يُضَامُ مَنْ كَانَ فِيهِ وَأَنْصُرْهُ بِنَضْرِكَ
الْعَزِيزِ وَأَيْذَهُ بِجُنْدِكَ الْفَالِبِ وَقُوَّهُ بِقُوَّتِكَ وَأَزِدْفَهُ بِمَلَائِكَتِكَ.
اللَّهُمَّ وَالِّيْلَ مِنْ وَالْأَلَّ وَغَادِ مِنْ غَادَاهُ وَالْبِسْنَهُ بِرْزَعَكَ الْحَصِيبَهَ

وَ حُفَّهُ بِالْمَلائِكَةِ حَفَا.

اللَّهُمَّ وَ بَلَّغْهُ أَفْضَلَ مَا بَلَّغْتَ الْقَائِمِينَ بِقِسْطِكَ مِنْ أَثْبَاعِ
النَّبِيِّينَ.

اللَّهُمَّ أَشْعَبْ بِهِ الصَّدْعَ وَ أَرْتُقْ بِهِ الْفَتْقَ وَ أَمِتْ بِهِ الْجَوْرَ وَ
أَظْهِرْ بِهِ الْعَدْلَ وَ زَيْنْ بِطُولِ بَقَائِهِ الْأَرْضَ وَ أَيَّذْهُ بِالنَّضْرِ وَ
أَنْصُرْهُ بِالرُّغْبِ وَ أَفْتَحْ لَهُ فَتْحًا يَسِيرًا وَ أَجْعَلْ لَهُ مِنْ لَذْنَكَ
عَلَى عَدُوِّكَ وَ عَدُوِّهِ سُلْطَانًا نَصِيرًا.

اللَّهُمَّ أَجْعَلْهُ الْقَائِمَ الْمُنْتَظَرَ وَ الْإِمَامَ الَّذِي بِهِ تَنْتَصِرُ وَ أَيَّذْهُ
بِنَضْرِ عَزِيزٍ وَ فَتْحِ قَرِيبٍ وَ وَرَثَهُ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَ مَغَارِبَهَا
اللَّاتِي بَارَكْتَ فِيهَا وَ أَخْيَ بِهِ سُنَّةَ نَبِيِّكَ صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَ إِلَيْهِ
حَتَّى لَا يَسْتَخِفُ بِشَيْءٍ مِنَ الْحَقِّ مَخَافَةَ أَحَدٍ مِنَ الْخَلْقِ وَ قَوْ
نَاصِرَهُ وَ أَخْذُلْ خَازِلَهُ وَ دَمِدِمْ عَلَى مَنْ نَصَبَ لَهُ وَ دَمَرْ عَلَى مَنْ
خَشَهُ.

اللَّهُمَّ وَ أَقْتُلْ بِهِ جَنَابَرَةَ الْكُفَّرِ وَ عَمَدَهُ وَ دَعَائِمَهُ وَ القُوَّامَ بِهِ وَ
أَقْصِمْ بِهِ رُؤُسَ الضَّلَالَةِ وَ شَارِعَةَ الْبِذْعَةِ وَ مُمِيقَةَ السُّنَّةِ وَ
مُقَوَّيَةَ الْبَاطِلِ وَ أَذْلِلْ بِهِ الْجَبَارِينَ حَيْثُ كَانُوا وَ أَيْنَ كَانُوا مِنْ

مَشَارِقِ الْأَرْضِ وَ مَغَارِبِهَا وَ بَرَّهَا وَ بَحْرِهَا وَ سَهْلِهَا وَ جَبَلِهَا
حَتَّى لَا تَدْعَ مِنْهُمْ دِيَارًا وَ لَا تُبْقِي لَهُمْ أثَارًا.

اللَّهُمَّ وَ طَهَّرْ مِنْهُمْ بِلَادَكَ وَ أَشْفِ مِنْهُمْ عِبَادَكَ وَ أَعِزِّ بِهِ
الْمُؤْمِنِينَ وَ أَخِي بِهِ سُنَّنَ الْمُرْسَلِينَ وَ ذَارِسَ حُكْمِ النَّبِيِّينَ وَ
جَدَّذْ بِهِ مَا مُحِيَّ مِنْ دِينِكَ وَ بُدَّلَ مِنْ حُكْمِكَ حَتَّى تُعِيدَ دِينَكَ بِهِ
وَ عَلَى يَدِيهِ غَضَّاً جَدِيدًا صَحِيحاً مَخْضَأً لِأَعْوَاجَ فِيهِ وَ لَا بِذَعَةَ
مَعَهُ حَتَّى تُنِيرَ بِعَدْلِهِ ظُلْمَ الْجَوْرِ وَ تُطْفِئَ بِهِ نِيزَانَ الْكُفْرِ وَ
تُظْهِرَ بِهِ مَعَاقِدَ الْحَقِّ وَ مَجْهُولَ الْعَدْلِ وَ تُوضِّحَ بِهِ مُشْكِلاتِ
الْحُكْمِ.

اللَّهُمَّ وَ أَنْهَ عَبْدَكَ الَّذِي أَسْتَخَلَّتَهُ لِنَفْسِكَ وَ أَضْطَفَيْتَهُ مِنْ
خَلْقِكَ وَ أَضْطَفَيْتَهُ عَلَى عِبَادِكَ وَ أَشْتَمَنتَهُ عَلَى غَنِيِّكَ وَ
عَصَمْتَهُ مِنَ الذُّنُوبِ وَ بَرَأْتَهُ مِنَ الْغَيْوَبِ وَ طَهَّرْتَهُ مِنَ الرَّجْسِ وَ
صَرَفْتَهُ عَنِ الدَّنَسِ وَ سَلَفْتَهُ مِنَ الرَّيْبِ.

اللَّهُمَّ فَإِنَّا نَشَهُدُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَ يَوْمَ حُلُولِ الطَّامَةِ أَنَّهُ لَمْ
يُذْنِبْ ذَنْبًا وَ لَمْ يَأْتِ حُوْبًا وَ لَمْ يَرْتَكِبْ لَكَ مَغْصِيَةً وَ لَمْ يُضَيِّعْ
لَكَ طَاعَةً وَ لَمْ يَهْتَكْ لَكَ حُزْمَةً وَ لَمْ يُبَدِّلْ لَكَ فَرِيضَةً وَ لَمْ يُغَيِّرْ

لَكَ شَرِيعَةً وَ أَنْهُ الْإِمَامُ التَّقِيُّ الْهَادِيُّ الْمُهَتَدِيُّ الطَّاهِرُ التَّقِيُّ
الْوَفِيُّ الرَّضِيُّ الرَّزِيقُ.

اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَيْهِ وَ عَلَى آبَائِهِ وَ اغْطِهِ فِي نَفْسِهِ وَ وَلِدِهِ وَ
أَهْلِهِ وَ ذُرِّيَّتِهِ وَ أُمَّتِهِ وَ جَمِيعِ رَعَيَّتِهِ مَا تُقْرَبُهُ عَيْنَهُ وَ تَشَرُّبُهُ
نَفْسَهُ وَ تَجْمَعُ لَهُ مُلْكُ الْمُمْلَكَاتِ كُلُّهَا قَرِيبُهَا وَ بَعِيدُهَا وَ
عَزِيزُهَا وَ ذَلِيلُهَا حَتَّى يُجْرِي حُكْمَهُ عَلَى كُلِّ حُكْمٍ وَ يَغْلِبَ بِحَقِّهِ
كُلَّ بَاطِلٍ.

اللَّهُمَّ وَ أَسْلُكْ بِنَا عَلَى يَدِنِيهِ مِنْهَاجَ الْهُدَى وَ الْمُحَاجَةَ الْعَظِيمِيَّةِ
وَ الْطَّرِيقَةَ الْوُسْطَى الَّتِي يَرْجِعُ إِلَيْهَا الْغَالِي وَ يَنْحُقُ بِهَا
التَّابِلِيَّةِ.

اللَّهُمَّ وَ قَوَّنَا عَلَى طَاعَتِهِ وَ ثَبَّتْنَا عَلَى مُشَايِعَتِهِ وَ أَمْنَنْ
عَلَيْنَا بِمُتَابَعَتِهِ وَ أَجْعَلْنَا فِي حِزْبِهِ الْقَوَامِينَ بِأَفْرِهِ الصَّابِرِينَ
مَعَهُ الطَّالِبِينَ رِضَاكَ بِمُنَاصَحَّتِهِ حَتَّى تَخْشَرَنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ
فِي أَنْصَارِهِ وَ أَعْوَانِهِ وَ مُقَوِّيَّةِ سُلْطَانِهِ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَجْعَلْ ذَلِكَ كُلَّهُ مِنْنَا لَكَ
خَالِصًا مِنْ كُلِّ شَكٍّ وَ شُبُّهَةٍ وَ رِياءً وَ سُفْعَةٍ حَتَّى لَا نَعْتَمِدَ بِهِ

غَيْرَكَ وَ لَا نَطْلُبُ بِهِ إِلَّا وَجْهَكَ وَ حَتَّى تُحِلَّنَا مَحَلَّهُ وَ تَجْعَلَنَا فِي
الْجَنَّةِ مَعَهُ وَ لَا تَبْتَلِنَا فِي أَمْرِهِ بِالسَّامَةِ وَ الْكَسَلِ وَ الْفَتْرَةِ وَ
الْفَشَلِ وَ أَجْعَلَنَا مِمَّنْ تَنْتَصِرُ بِهِ لِدِينِكَ وَ تُعْزِّزُ بِهِ نَصْرَ وَلِيَكَ وَ
لَا تَسْتَبِدُ بِنَا غَيْرَنَا فَإِنَّ أَسْتَبِدَ إِلَيْكَ بِنَا غَيْرَنَا عَلَيْكَ يَسِيرُ وَ
هُوَ عَلَيْنَا كَبِيرٌ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

اللَّهُمَّ وَ صَلُّ عَلَى وُلَادِ عُهُودِهِ وَ بَلْغُهُمْ أَمَالَهُمْ وَ زِدْ فِي
أَجَالَهُمْ وَ أَنْصُرْهُمْ وَ تَمَّمْ لَهُ مَا أَسْنَدْتَ إِلَيْهِمْ مِنْ أَمْرِ دِينِكَ وَ
أَجْعَلْنَا لَهُمْ أَغْوَانًا وَ عَلَى دِينِكَ أَنْصَارًا وَ صَلُّ عَلَى آبَائِهِ
الظَّاهِرِينَ الْأَئِمَّةِ الرَّاشِدِينَ.

اللَّهُمَّ فَإِنَّهُمْ مَعَادِنُ كَلِمَاتِكَ وَ خُزَانُ عِلْمِكَ وَ وُلَادُ أَمْرِكَ وَ
خَالِصَتُكَ مِنْ عِبَادِكَ وَ خِيرَتُكَ مِنْ خَلْقِكَ وَ أَوْلِيائِكَ وَ سَلَائِلُ
أَوْلِيائِكَ وَ صَفَوَتُكَ وَ أَوْلَادُ أَضْفِيائِكَ صَلَواتُكَ وَ رَحْمَتُكَ وَ
بَرَكَاتُكَ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ.

اللَّهُمَّ وَ شُرَكَاؤُهُ فِي أَمْرِهِ وَ مُعَاوِنُوْهُ عَلَى طَاعَتِكَ الَّذِينَ
جَعَلْتَهُمْ جِبْرِيلَهُ وَ سِلَاحَهُ وَ مَفْرَغَهُ وَ أَنْسَهُ الَّذِينَ سَلَوا عَنِ
الْأَهْلِ وَ الْأَوْلَادِ وَ تَجَافُوا الْوَطَنَ وَ عَطَلُوا الْوَثِيرَ مِنَ الْمِهَادِ

قَدْ رَفَضُوا تِجَارَاتِهِمْ وَ أَضْرَرُوا بِمَعَايِشِهِمْ وَ فُقِدُوا فِي أَنْذِيَتِهِمْ
 بِغَيْرِ غَيْبَةٍ عَنْ مِضْرِهِمْ وَ خَالَفُوا الْبَعْدَ مِمَّنْ عَاصَدَهُمْ عَلَى
 أَفْرِهِمْ وَ خَالَفُوا الْقَرِيبَ مِمَّنْ صَدَّ عَنْ وِجْهِهِمْ وَ اتَّلَفُوا بَعْدَ
 التَّدَابِرِ وَ التَّقَاطِعِ فِي دَهْرِهِمْ وَ قَطَعُوا الْأَسْبَابَ الْمُتَصِّلَةَ
 بِعَاجِلٍ حُطَامٍ مِنَ الدُّنْيَا، فَاجْعَلْهُمُ اللَّهُمَّ فِي حِزْكَ وَ فِي ظِلِّ
 كَنَفِكَ وَ رُدَّ عَنْهُمْ بَأْسَ مَنْ قَصَدَ إِلَيْهِمْ بِالْعَذَاؤِهِ مِنْ خَلْقِكَ وَ
 أَجْزُلْ لَهُمْ مِنْ دَعْوَتِكَ مِنْ كِفَايَتِكَ وَ مَعْوَنَتِكَ لَهُمْ وَ تَأْيِيدِكَ وَ
 نَصْرِكَ إِيَّاهُمْ مَا تُعِينُهُمْ بِهِ عَلَى طَاعَتِكَ وَ أَزْهَقْ بِحَقِّهِمْ بِاَطْلَالِ
 مِنْ أَرَادَ إِطْفَاءَ نُورِكَ وَ صَلَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَ أَفْلَاءَ بِهِمْ كُلَّ أُفْقٍ
 مِنَ الْأَفَاقِ وَ قُطِرٌ مِنَ الْأَقْطَارِ قِسْطًا وَ عَدْلًا وَ مَرْحَمَةً وَ فَضْلًا وَ
 أَشْكُرْ لَهُمْ عَلَى حَسَبِ كَرَمِكَ وَ جُودِكَ وَ مَا مَنَّتَ بِهِ عَلَى
 الْقَائِمِينَ بِالْقِسْطِ مِنْ عِبَادِكَ وَ أَذْخَرْ لَهُمْ مِنْ ثَوَابِكَ مَا تَرْفَعُ
 لَهُمْ بِهِ الدَّرَجَاتِ إِنَّكَ تَفْعَلُ مَا تَشَاءُ وَ تَحْكُمُ مَا تُرِيدُ أَمْنِ رَبِّ
 الْعَالَمِينَ.

ششم: صلوانی است که از خود آن حضرت مثیلا در جمال الاسبوع
 و بخار روایت شده و مشتمل است بر دعا برای آن جناب و صلوان
 بر آن حضرت صلوان الله علیہ:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَخَاتَمِ النَّبِيِّينَ وَ
حُجَّةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الْمُنْتَجَبِ فِي الْمِيقَاتِ الْمُضْطَفِي فِي الظَّلَالِ،
الْمُطَهَّرِ مِنْ كُلِّ آفَةٍ، الْبَرِيءُ مِنْ كُلِّ عَيْنٍ، الْمُؤْمَلُ لِلنَّجَاةِ،
الْمُرْتَجَى لِلشَّفَاعَةِ، الْمُفَوَّضُ إِلَيْهِ دِينُ اللَّهِ.

اللَّهُمَّ شَرِّفْ بُنْيَانَهُ وَعَظِّمْ بُرْهَانَهُ وَأَفْلِحْ حُجَّتَهُ وَأَرْفَعْ
دَرَجَتَهُ وَأَضِّئْ نُورَهُ وَبَيِّضْ وَجْهَهُ وَأَغْطِهِ الْفَضْلَ وَالْفَضْيَلَةَ
وَالدَّرَجَةَ وَالْوَسِيلَةَ الرَّفِيعَةَ وَأَبْعَثْهُ مَقَاماً مَحْمُوداً يَغْبِطُهُ بِهِ
الْأَوَّلُونَ وَالآخِرُونَ.

وَصَلِّ عَلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَفَارِثِ الْمُرْسَلِينَ وَقَائِدِ الْغُرَّ
الْمُحَجَّلِينَ وَسَيِّدِ الْوَصِيَّينَ وَحُجَّةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

وَصَلِّ عَلَى الْحَسَنِ بْنِ عَلَى إِفَامِ الْمُؤْمِنِينَ وَفَارِثِ
الْمُرْسَلِينَ وَحُجَّةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

وَصَلِّ عَلَى الْحُسَيْنِ بْنِ عَلَى إِفَامِ الْمُؤْمِنِينَ وَفَارِثِ
الْمُرْسَلِينَ وَحُجَّةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

وَصَلَّى عَلَى عَلِيٍّ بْنِ الْخُسَنِ سَيِّدِ الْغَابِدِينَ وَإِمَامِ
الْمُؤْمِنِينَ وَفَارِثِ الْمُرْسَلِينَ وَحُجَّةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

وَصَلَّى عَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ إِمامِ الْمُؤْمِنِينَ وَفَارِثِ الْمُرْسَلِينَ
وَحُجَّةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

وَصَلَّى عَلَى جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ إِمامِ الْمُؤْمِنِينَ وَفَارِثِ
الْمُرْسَلِينَ وَحُجَّةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

وَصَلَّى عَلَى مُوسَى بْنِ جَعْفَرِ إِمامِ الْمُؤْمِنِينَ وَفَارِثِ
الْمُرْسَلِينَ وَحُجَّةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

وَصَلَّى عَلَى عَلِيٍّ بْنِ مُوسَى إِمامِ الْمُؤْمِنِينَ وَفَارِثِ
الْمُرْسَلِينَ وَحُجَّةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

وَصَلَّى عَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ إِمامِ الْمُؤْمِنِينَ وَفَارِثِ الْمُرْسَلِينَ
وَحُجَّةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

وَصَلَّى عَلَى مُحَمَّدِ إِمامِ الْمُؤْمِنِينَ وَفَارِثِ الْمُرْسَلِينَ
وَحُجَّةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

وَصَلَّى عَلَى الْخَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ إِمامِ الْمُؤْمِنِينَ وَفَارِثِ
الْمُرْسَلِينَ وَحُجَّةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

وَصَلَّى عَلَى الْخَلَفِ الصَّالِحِ الْهَادِيِّ الْمَهْدِيِّ إِمامِ الْهُدَىِ إِمامِ
الْمُؤْمِنِينَ وَوَارِثِ الْمُرْسَلِينَ وَحُجَّةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

اللَّهُمَّ صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ الْأَئِمَّةِ الْهَادِيِّينَ الْعُلَمَاءِ
الصَّادِقِينَ الْأَبْرَارِ الْمُتَّقِينَ دَعَائِمِ دِينِكَ وَأَرْكَانِ تَوْحِيدِكَ وَ
تَرَاجِمَةِ وَحْيِكَ وَحُجَّجَكَ عَلَى خَلْقِكَ وَخُلَافَائِكَ فِي أَرْضِكَ
الذِّينَ أَخْتَرْتَهُمْ لِنَفْسِكَ وَأَضْطَفَيْتَهُمْ عَلَى عِبَادِكَ وَأَرْتَضَيْتَهُمْ
لِدِينِكَ وَخَصَّصْتَهُمْ بِمَعْرِفَتِكَ وَجَلَّتْهُمْ بِكَرَامَتِكَ وَغَشَّيْتَهُمْ
بِرَحْمَتِكَ وَرَبَّيْتَهُمْ بِنِعْمَتِكَ وَغَذَيْتَهُمْ بِحِكْمَتِكَ وَأَبْشَرْتَهُمْ
نُورَكَ وَرَفَعْتَهُمْ فِي مَلَكُوتِكَ وَحَفَّتَهُمْ بِمَلَائِكَتِكَ وَشَرَّفْتَهُمْ
بِنَبِيِّكَ صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ.

اللَّهُمَّ صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَيْهِمْ صَلْوَةً كَثِيرَةً ذَائِمَةً طَيِّبَةً
لَا يُحِيطُ بِهَا إِلَّا أَنْتَ وَلَا يَسْعُهَا إِلَّا عِلْمُكَ وَلَا يُخْصِّبُهَا أَحَدٌ غَيْرُكَ.

اللَّهُمَّ وَصَلَّى عَلَى وَلِيِّكَ الْمُخْبِيِّ سُنْنَتَكَ الْقَائِمِ بِأَمْرِكَ الدَّاعِيِّ
إِلَيْكَ الدَّلِيلَ عَلَيْكَ وَحُجَّتِكَ عَلَى خَلْقِكَ وَخَلِيفَتِكَ فِي أَرْضِكَ وَ
شَاهِدِكَ عَلَى عِبَادِكَ.

اللَّهُمَّ أَعِزُّ نَصْرَهُ وَمُدَّ فِي عُفْرِهِ وَزَيْنِ الْأَرْضَ بِطُولِ بَقَائِيهِ.

اللَّهُمَّ أكْفِهِ بَغْيَ الْخَاسِدِينَ وَأَعِذْهُ مِنْ شَرِّ الْكَافِدِينَ وَأَزْجِرْ
عَنْهُ إِزَادَةَ الظَّالِمِينَ وَخَلْصْهُ مِنْ أَيْدِي الْجَبَارِينَ.

اللَّهُمَّ أَعْطِهِ فِي نَفْسِهِ وَذُرْيَتِهِ وَشَيْعَتِهِ وَرَعِيَّتِهِ وَخَاصَّتِهِ
وَعَامَّتِهِ وَعَدُوِّهِ وَجَمِيعِ أَهْلِ الدُّنْيَا مَا تُقْرِبِهِ عَيْنَهُ وَتَسْرِبِهِ
نَفْسَهُ وَبَلْغَهُ أَفْضَلُ مَا أَمْلَأَهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ.

اللَّهُمَّ جَدِّذِبِهِ مَا مُحِيَّ مِنْ دِينِكَ وَأَخِي بِهِ مَا بُدَّلَ مِنْ كِتابِكَ وَ
أَظْهِرْ بِهِ مَا غُيَّرَ مِنْ حُكْمِكَ حَتَّى يَعُودَ دِينُكَ بِهِ وَعَلَى يَدِيهِ
غَضَّاً جَدِيدًا خَالِصًا مُخْلِصًا لَا شَكَ فِيهِ وَلَا شُبْهَةَ مَعْهُ وَ
لَا بَاطِلَ عِنْدَهُ وَلَا بِذُعْنَةَ لَدِيهِ.

اللَّهُمَّ نَوْزِ بِنُورِهِ كُلَّ ظُلْمَةٍ وَهُدَ بِرُكْبَتِهِ كُلَّ بِذْعَةٍ وَاهْدِمْ
بِعِزَّتِهِ كُلَّ ضَلَالَةٍ وَأَقْصِمْ بِهِ كُلَّ جَبَارٍ أَخْمِدْ بِسَيْفِهِ كُلَّ نَارٍ وَ
أَهْلِكْ بِعَذَابِهِ كُلَّ جَبَارٍ أَجِزْ حُكْمَهُ عَلَى كُلِّ حُكْمٍ وَأَذِلَّ بِسُلْطَانِهِ
كُلَّ سُلْطَانٍ.

اللَّهُمَّ أَذِلَّ كُلَّ مَنْ ثَاوَاهُ وَأَهْلِكْ كُلَّ مَنْ غَادَاهُ وَأَفْكَرْ بِمَنْ كَادَهُ
وَأَسْتَأْصِلُ مَنْ جَحَدَ حَقَّهُ وَأَسْتَهَانَ بِأَمْرِهِ وَسَعَى فِي إِطْفَاءِ

نُورِهِ وَ أَرَادَ إِخْمَادِ ذِكْرِهِ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ الْمُطْطَفِنِ وَ عَلَى الْمُرْتَضَى وَ فَاطِمَةَ
 الزَّهْرَاءِ وَ الْحَسَنِ الرَّضَا وَ الْحُسَيْنِ الْمُصَفَّى وَ جَمِيعِ
 الْأَوْصِيَاءِ مَضَابِيحِ الدُّجَى وَ أَغْلَامِ الْهُدَى وَ مَثَارِ التُّقَى وَ
 الْغُرْوَةِ الْوُثْقَى وَ الْحَبْلِ الْمَتَنِ وَ الصَّرَاطِ الْمُسْتَقِيمَ وَ صَلِّ
 عَلَى وَلِيِّكَ وَ وُلَادِهِ عَهْدَكَ وَ الْأَئِمَّةِ مِنْ وُلْدِهِ وَ مُدَّ فِي أَعْمَارِهِمْ وَ
 زِدْ فِي أَجَالِهِمْ وَ بَلِّغْهُمْ أَفْضَلَ أَمْالِهِمْ دُنْيَاً وَ دُنْيَاً وَ أُخْرَةً إِنَّكَ
 عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

خاتمه

زيارة حضرت صاحب الزمان عليه السلام

در کتاب احتجاج روایت است که حضرت صاحب الامر عجل الله تعالی فرجه در توقيع شریف به سوی محمد بن جعفر حمیری امر فرموده بودند که هرگاه بخواهید مرا زیارت کنید و به سوی من توجّه نمایید پس چنین زیارت کنید و بگوئید:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَلَامٌ عَلَى آلِ يَسَّ. السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ذَاعِيَ اللَّهِ وَرَبِّانِيَ آيَاتِهِ.
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَابَ اللَّهِ وَدَيْانَ دِينِهِ. السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَلِيفَةَ اللَّهِ
وَنَاصِرَ حَقِّهِ. السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حُجَّةَ اللَّهِ وَدَلِيلَ إِزَادَتِهِ. السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا ثالِيَ كِتَابِ اللَّهِ وَتَرْجُمَانَهِ. السَّلَامُ عَلَيْكَ فِي آنَاءِ لَيْلَكَ

وَأَطْرَافِ نَهَارِكَ. السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَقِيَّةَ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ. السَّلَامُ
 عَلَيْكَ يَا مِيقَاتَ اللَّهِ الَّذِي أَخَذَهُ وَوَكَدَهُ. السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَعْدَ اللَّهِ
 الَّذِي ضَمِنَهُ. السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْعِلْمُ الْمَنْصُوبُ وَالْعِلْمُ
 الْمَضْبُوبُ وَالْغَوْثُ وَالرَّحْمَةُ الْوَاسِعَةُ وَغَدَّاً غَيْرَ مَكْذُوبٍ.
 السَّلَامُ عَلَيْكَ حِينَ تَقُومُ. السَّلَامُ عَلَيْكَ حِينَ تَقْعُدُ. السَّلَامُ
 عَلَيْكَ حِينَ تَقْرَءُ وَتُبَيِّنُ. السَّلَامُ عَلَيْكَ حِينَ تُصَلِّي وَتَقْنُتُ.
 السَّلَامُ عَلَيْكَ حِينَ تَرْكَعُ وَتَسْجُدُ. السَّلَامُ عَلَيْكَ حِينَ تُهَلِّلُ وَ
 تُكَبِّرُ. السَّلَامُ عَلَيْكَ حِينَ تَخْمَدُ وَتَسْتَغْفِرُ. السَّلَامُ عَلَيْكَ حِينَ
 تُضْبِحُ وَتُفْسِبُ. السَّلَامُ عَلَيْكَ فِي اللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى وَالنَّهَارِ إِذَا
 تَجَلَّى. السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْإِمَامُ الْمَأْمُونُ. السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا
 الْمُقَدَّمُ الْمَأْمُولُ. السَّلَامُ عَلَيْكَ بِجَوَامِعِ السَّلَامِ. أَشْهِدُكَ يَا
 مَوْلَايَ أَنِّي أَشْهُدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّداً
 عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ لَا حَبِيبٌ إِلَّا هُوَ وَأَهْلُهُ. وَأَشْهِدُكَ يَا مَوْلَايَ أَنَّ
 عَلِيًّا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ حُجَّتُهُ وَالْحَسَنَ حُجَّتُهُ وَالْحُسَينَ حُجَّتُهُ وَ
 عَلِيًّا بْنَ الْحُسَينِ حُجَّتُهُ وَمُحَمَّدًا بْنَ عَلِيٍّ حُجَّتُهُ وَجَعْفَرًا بْنَ
 مُحَمَّدًا حُجَّتُهُ وَمُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ حُجَّتُهُ وَعَلِيًّا بْنَ مُوسَى حُجَّتُهُ

وَ مُحَمَّدَ بْنَ عَلَيٍّ حُجَّةُ وَ عَلَيٍّ بْنَ مُحَمَّدٍ حُجَّةُ وَ الْحَسَنَ بْنَ عَلَيٍّ حُجَّةُ وَ أَشْهَدُ أَنِّي حُجَّةُ اللَّهِ. أَنْتُمُ الْأَوَّلُ وَ الْآخِرُ وَ أَنَّ رَجْعَتَكُمْ حَقٌّ لَا رَيْبٌ فِيهَا يَوْمٌ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيمَانُهَا لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ مِنْ قَبْلٍ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا وَ أَنَّ الْمَوْتَ حَقٌّ وَ أَنَّ نَاكِرًا وَ نَكِيرًا حَقٌّ وَ أَشْهَدُ أَنَّ النَّشْرَ حَقٌّ وَ الْبَعْثَ حَقٌّ وَ أَنَّ الصِّرَاطَ حَقٌّ وَ الْمِرْصَادَ حَقٌّ وَ الْمِيزَانَ حَقٌّ وَ الْحَشْرَ حَقٌّ وَ الْحِسَابَ حَقٌّ وَ الْجَنَّةَ وَ النَّارَ حَقٌّ وَ الْوَعْدُ وَ الْوَعْدُ بِهِمَا حَقٌّ. يَا مَوْلَايَ شَقِيقَ مَنْ خَالَفَكُمْ وَ سَعِدَ مَنْ أطَاعَكُمْ فَاشْهَدْ عَلَى مَا أَشْهَدْتُكَ عَلَيْهِ وَ أَنَا وَلِيُّ لَكَ بَرِيءٌ مِنْ عَذَوْكَ. فَإِنَّ حَقًّا مَا رَضِيَتُمُوهُ وَ الْبَاطِلُ مَا أَسْخَطْتُمُوهُ وَ الْمَعْرُوفُ مَا أَمْرَتُمْ بِهِ وَ الْمُنْكَرُ مَا نَهَيْتُمْ عَنْهُ فَنَفْسِي مُؤْمِنَةٌ بِاللَّهِ وَ حَدَّهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَ بِرَسُولِهِ وَ بِأَمْرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ بِكُمْ يَا مَوْلَايَ أَوْلَكُمْ وَ أَخِرَكُمْ وَ نُصْرَتِي مُعَدَّةٌ لَكُمْ وَ مَوَدَّتِي خَالِصَةٌ لَكُمْ.

آمِنَ آمِنَ.

به نام خدای بخشندۀ بخشایشگر

سلام و درود بر خاندان پیامبر اسلام ﷺ. سلام بر تو، ای دعوت‌کننده به سوی خدا و آموزگار دانای آیات او. سلام بر تو، ای باب رحمت خدا و داور دین او. سلام بر تو، ای جانشین خدا و یاور حق او. سلام بر تو، ای حجّت خدا و راهنمای اراده او. سلام بر تو، ای خواننده کتاب خدا و روشنگر آن. سلام بر تو، در همه ساعات شب و روزت. سلام بر تو، ای یادگار خدا در زمین. سلام بر تو، ای پیمان الهی که خدایش گرفته و استوار ساخته. سلام بر تو، ای مژده الهی که خدایش تضمین نموده. سلام بر تو، ای پرچم افراشته و ای دانش فروریزندۀ و ای باری دهنده و ای رحمت‌گسترده و ای مژده راستین. سلام بر تو، آنگاه که به نماز می‌ایستی. سلام بر تو، آنگاه که می‌نشینی. سلام بر تو، آنگاه که حمد و سوره می‌خوانی. سلام بر تو، آنگاه که صلوات می‌فرستی و قنوت می‌خوانی. سلام بر تو، آنگاه که در رکوع و سجده هستی. سلام بر تو، آنگاه که "لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ" و "اللَّهُ أَكْبَرُ" می‌گویی. سلام بر تو، آنگاه که ستایش و طلب آمرزش می‌کنی. سلام بر تو، بامدادان و شامگاهان. سلام بر تو، در شب، آنگاه که تاریکی اش فراگیر شود و در روز، آنگاه که روشنایی اش آشکار گردد. سلام بر تو، ای پیشوّرو امان یافته. سلام بر تو، ای پیشوای آرزو شده. سلام بر تو، درودی فراگیر و همه جانبیه.

ای مولایم، تراگواه می‌گیرم به اینکه شهادت می‌دهم: معبدی جز

الله نیست، که یکتاًی بسی همتا است و اینکه حضرت محمد ﷺ فرستاده اوست و خدای را، محبوبی جزا و خاندانش نیست. نیز، تو را بر این باور، گواه می‌گیرم، ای مولایم، که: امیر مؤمنان علیهم السلام حجت خداست و امام حسن علیهم السلام و امام حسین علیهم السلام دو حجت اویند و حضرت سجاد علیهم السلام و امام باقر علیهم السلام و حضرت صادق علیهم السلام و امام کاظم علیهم السلام و حضرت رضا علیهم السلام و امام جواد علیهم السلام و حضرت هادی علیهم السلام و امام عسکری علیهم السلام، همه حجتهای خدا هستند؛ و شهادت می‌دهم که تو نیز حجت خدایی. شما معصومان، آغاز و پایان آفرینش هستید و بازگشت شما - به دنیا - حقیقت دارد و شکی در آن نیست. آنگاه که این رجعت پیش آید؛ ایمان آنکه پیشتر نگرویده یا از ایمانش دستاورد نیکوئی نداشته، سود نمی‌بخشد. و نیز، گواهی که مرگ، حق است و دو فرشته پرسشگر در گور، حقند و از نو زنده شدن، حق است و برانگیخته شدن نیز، و آن راه باریک، حق است و کمینگاه نیز، و سنجش کردارها و حشر انسانها و حسابرسی رفتارها، حق است و بهشت و دوزخ، و مژده و تهدید به آن دو، حق است. ای مولای من، آنکه از فرمان شما سرپیچید بدبخت شد و آنکه اطاعت شما را نمود سعادتمند گشت. پس گواه باش بر آن چه تو را شاهد گرفتم و من دوست تو و بیزار از دشمنت هستم. حق، چیزی است که بدان خشنودید و باطل آن است که شما از آن بیزارید. پسندیده، چیزی است که شما به آن فرمان دادید و ناپسند همان است که شما از آن باز

داشتید. جان و روانم به خدای یکتاوی بی‌همتا و به رسول او علیه السلام و به امیر مؤمنان علیه السلام و به شما ای مولایم و به نخستین و فرجامین شما، ایمان دارد. آماده یاری شمایم و محبتمن تنها، به شما است. آمین، آمین.

تذکر: مستحب است مداومت به این دعای شریف که در منهج از حضرت امام محمد باقر علیه السلام^(۱) به سند معتبر روایت شده است: (و در این خصوص برای حفیر واقعه‌ای شریف رخ داد که جای ذکر آن نیست)

**اللَّهُمَّ إِنَّكَ تَرَى وَ لَا تُرَى وَ أَنْتَ بِالْمَنْتَظَرِ الْأَغْلَى وَ إِنَّ إِلَيْكَ
الْمُنْتَهَى وَ الرُّجْعَى وَ إِنَّ لَكَ الْآخِرَةَ وَ الْأُولَى وَ إِنَّ لَكَ الْمَفَاهَةَ وَ
الْمُخْيَى رَبُّ أَغْوُنُ يَكَانْ أَذْلَّ أَوْ أَخْزَى.**

دعای دیگر که بسیار باید خواند:

**يَا اللَّهُ يَا رَحْمَنُ يَا رَحِيمُ يَا مُقْلِبَ الْقُلُوبِ
ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ.**

کتاب را به چند رباعی از سروده‌های خود ختم می‌نماییم:

(۱) فرمود که جبریل به حضرت رسول علیه السلام عرض کرد بدانید که من با هیچ یک از انبیا به اندازه شما محبت نداشته‌ام؛ پس بسیار بخوانید این دعا را. حقیر گوید: واضح است که در مقام اظهار محبت کامل به آن جناب اگر هدیه‌ای بهتر سراغ داشت آن را ذکر می‌نمود.

عید آمد و شد زُلاله بستان پُر نور
 هر کس به خیالی به جهان شد مسرور
 ما را غم و محنٰت و آلم شد پر زور
 زان رو که جمالت بود از ما مستور

ای ما حصل مراد از گؤن و مکان
 بازآ که شود جهان به تو رشک جنان
 بسی دیدن طلعت تو ای جان جهان
 حظّی نبود مرا ز باغ و بستان

این دل که به مِهر تو سرشته ز اغاز
 افتاده ز دوری تو در سوز و گداز
 زان پیش که خصم دون به ما طعنه زند
 مارا به یکی نظاره شاهابنواز

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِتَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ.

رجب المرجب سال ۱۳۳۲ هـ ق.